Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ▲ №130 (8870). ● 3 июль, 1986 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

Ем-хашак тайёрлаш «Тошкент ҳақиқати» назоратида

ЎРИМНИ КЕЧИКТИРМАНГ

БЎСТОНЛИҚ районидаги Калинин номли колхоз меҳнаткашлари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда бирмунча яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар. Жумладан хўжаликда давлатга сут топшириш бўйича ойлик ва квартал планлари ортиғи билан бажариб келинмоқда. Ўтган ярим йилда 213 тонна сут сотиш планлаштирилган эди. Бу кўрсаткич шу кунгача 230 тоннадан ошди. Бироқ колхозда қишлов учун озуқа жамғариш ишларида сусткашликка йўл қўйилиб, район кўрсаткичларидан ортда қолинмоқда.

Хўжаликда қишловга 3300 тонна дағал хашак жамғариш планлаштирилган. Шу кунгача эса атиги 704 тонна озуқа тайёрланди, холос. Хўш, бунинг сабаби нимада? Колхозда дағал хашак тайёрлаш ишлари билан Худойберган Илҳомов бошлиқ махсус бригада шуғулланади. Бригадада кейинги вақтларда меҳнат интизоми бўшашиб кетди. Натижада беда етиштиришда агротехника қоидалари бузилди. Биринчи ўрим кечиктириб юборилди. Пичан қисқа фурсатларда йиғиштириб олинмагани туфайли унинг сифати ҳам анча паст бўлди. Озуқа жамғаришдаги бу муҳим тадбирнинг чўзилиб кетиши ва пала-партишлик билан амалга оширилиш иккинчи ўримнинг ҳам кечикишига олиб келди, албатта. Айни пайтда областимизнинг илғор хўжаликларида беданинг учинчи ўрими бошлаб юборилган бир пайтда колхозда бу ишга киришилгани йўқ.

Шу кунларда хўжалик далаларида табиий ўт пичани жамғарилмоқда. Бироқ бу ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас. Агар иш шу зайлда давом этаверса хўжаликда қишлов учун мўлжалдаги ем-хашакни тайёрлаш мумкин бўлмай қолади. Шундай экан озуқакорлар ўртасида ўзаро социалистик мусобақани авж олдириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаб, ҳар бир кишининг топширилган ишга нисбатан талабчанлигини ошириш лозим. Суғориладиган майдонлардаги беда ва бошқа озуқа экинлари парвариши агротехника талаблари асосида олиб борилиши керак. Шундагина колхозда қиш фаслида ҳам кўплаб миқдорда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш мумкин бўлади.

А. ИБРОҲИМОВ.

ЧОРВА ЖОНКУЯРЛАРИ

ТОШКЕНТ районидаги Навоий номли колхознинг Зариф Ёқубов бошчилик қилаётган комсомол ёшлар бригадаси аъзолари бир неча йилдирки хўжалик чорваси учун ем-хашак етиштириш билан шуғулланишмоқда. Бу ишни улар ўз ташаббуслари билан қилишмоқда. Бу йил бригада озуқакорлари лавлагининг ҳар гектаридан 500 центнердан, силос учун экилган маккажўхорининг гектаридан эса 600 центнердан кўк масса олиш мажбуриятини қабул қилишган.

Айни кунларда озуқа экинлари парвариши намунали ташкил этилмоқда. 25 гектар ердаги лавлаги, 54 гектар майдондаги маккажўхори ўз вақтида озиқлантирилиб, суғориб борилмоқда. Шунинг учун ҳам баравж ривожланмоқда.

— Соғин сигирлардан қиш даврида мўл ва серқаймоқ сут соғиб олишда ширали озуқаларнинг роли катта, — дейди бригада бошлиғи. — Биз шуни ҳисобга олиб мажбуриятдагидан ҳам кўпроқ озуқа жамғариш учун курашаяпмиз. Қишлов учун 2000 тонна озуқа лавлаги ва 2700 тонна силос тайёрлаб берамиз.

Бригаданинг Оловиддин Ёқубов, Баҳодир Зокиров, Шуҳрат Тожибоев, Муқаддас Азизова сингари комсомол ёшлари мажбуриятга яраша ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилишаяпти.

Т. ЖЎРАЕВ.

Беш йиллик шиори:

ЖАДАЛЛАШТИРИШ, СИФАТ ВА ТЕЖАМКОРЛИК

КОНВЕЙЕР УСУЛИДА

ЯҚИНДА Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз марказий ремонт устахонасида бўлдик. Бу ерда сўнгги йилларда техникага бўлган муносабат тубдан ўзгариб кетди. Ҳамма дала ишлари асосан машина-механизмлар ёрдамида бажарилмоқда. Шунга яраша техника қарови ҳам сифатли бўлаяпти. Устахона дарвозасидан кираверишдаги стендлардан бу ердаги ҳамма нарсадан хабардор бўлиш мумкин. Ҳовлини, бостирмаларни айланиб кўздан кечирдик. Ремонтдан чиқарилган техника тартиб билан қўйилган.

17 та пахта териш, 4 та кўсак узиш, 10 та кўрак чувиш машиналари, 32 та прицеп, 6 та ортиш механизми, 5 та ғўза баргини тўктиришда ишлатиладиган ОВХ пуркагичлари аллақачон ремонтдан чиқарилган.

Баҳорги ишлар тугаши билан 20 та чигит, 8 та каноп экиш сеялкалари ҳам дарҳол созланди ва тайёр техника сақланадиган майдонга ўтказилди.

Хўжаликда техника воситаларини сифатли созлаш, механизмларни кўз қорачиғидай асраш, умрини узайтиришда катта иш бошланди Бунда устахона коллективи намунали меҳнат қилаяпти. Слесарлар Қобил Комилов, Холмурод Умаралиев, слесарь-моторист Пардабой Эсонбоев, токарь Бахтиёр Арзиматов, темирчи Малик Магарамовлар тажриба ва маҳоратларини ишга солишмоқда.

— Биз ишни меҳнат интизомини мустаҳкамлашдан бошладик. Биринчи галда иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан самарали фойдаланишга интилаяпмиз, — дейди ремонтчилар бригадаси бошлиғи А. Тангирбердиев.

Техника ремонтини тезлаштирайлик

— Тўғри, авваллари орамизда ишга ҳар куни номигагина келиб-кетадиганлар учраб турарди. Ҳозирда бундай ҳолларга барҳам берилган.

Устахонада ремонтчилар ишининг унумли бўлиши учун зарур шарт-шароитлар яратилган. 4 хонадан иборат дам олиш уйида телевизор, радио, кутубхона бор.

Шуни айтиш кераккки, колхозда ҳали ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар оз эмас. Ҳовлида қачонлардир замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланадиган янги ремонт устахонаси қурилиши бошланган-у, тугалланмасдан ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу иш ниҳоясига етказилса, баъзи бир зарур деталларни шу ернинг ўзида тайёрлаш учун шароит яратилади. Бошқа ремонт устахоналарига боришга ҳожат қолмайди.

Иккинчидан, бостирмалар паркдаги барча техникалар учун етарли эмас. Ёғин-сочинда қолган механизмларнинг қанчалик тез ишдан чиқиши ҳаммага аён. Колхоз правлениесида бу ишни тезроқ ниҳоясига етказиш ҳақида жиддийроқ ўйлаб кўриш керак.

Карл маркслилар съездлар йилида 1115 гектар майдонда деҳқончилик қилишаяпти. Пахтакорлар ҳар гектаридан 32,1 центнердан ҳосил кўтаришга, пахта сифатини яхшилашга аҳд қилишган. Шу кунларда хўжаликдаги мавжуд 25 та культиватор унумли ишлатилмоқда. Ҳозирданоқ ғўзаларни машинабоп қилиб ўстириш учун зарур тадбирлар амалга оширилмоқда. Зеро, бу йил колхоз меҳнаткашлари етиштирилаётган пахтанинг 85 процентини машиналар билан териб олишмоқчи.

С. ҚУРБОНҚУЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

● Ўрта Чирчиқдаги «Северний маяк» колхозининг Фотима Каримова бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари шу кунларда ғўза парваришини ҳар томонлама кучайтирмоқдалар. Улар бу йил 126 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Суратларда: (ўнгда) бригада етакчиси Ф. Каримова; ғўза қатор ораларига ишлов бериш пайти.

А. Зуфаров фотолари.

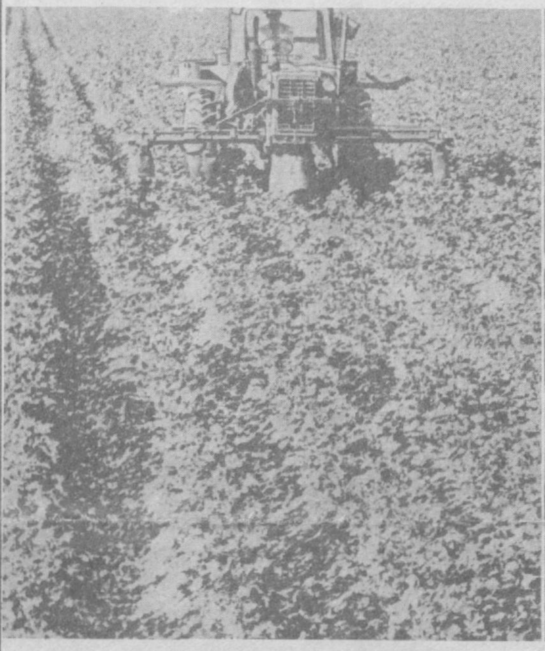

ГЕОЛОГЛАР УЧУН ЯНГИ УСКУНА

ТОШКЕНТДАГИ «Геологоразведка» тажриба-экспериментал заводида «ПОУ 4-2М» кўчма бурғилаш ускунаси кўплаб ишлаб чиқарила бошланди. Бу ускуна катта эмас, лекин хосияти кўп. Ундан шаҳар шароитида ҳам, бевосита намуна олинаётган «дала» шароитида ҳам фойдаланса бўлади.

Завод меҳнат аҳли рангли ва асил металлар марказий илмий-тадқиқот геология-разведка институти билан ҳамкорликда ишлаб чиққан бу ускунага ер ости разведкачилари яхши баҳо бердилар. Ускунанинг дастлабки тажриба туркуми Урал, Сибирда ва мамлакатнинг бошқа регионларида синовдан муваффақиятли ўтди. Йил охиригача яна 40 та ана шундай машина тайёрланади.

(ЎзТАГ).

СИФАТ БЕЛГИЛИ МАҲСУЛОТЛАР

«УЗБЕКХИММАШ» заводи коллективи йил бошидан бери 9,2 миллион сўмлик сифат белгили маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу эса планда кўзда тутилганидан анча кўпдир.

Сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга химия ускуналари цехининг участка ва бригадалари муносиб ҳисса қўшмоқда. Шунингдек механика цехининг бир неча бригадалари ҳам мусобақанинг олдинги сафида бормоқда. А. Кара бошчилигидаги комплекс бригада аъзолари ишлаб чиқараётган аппаратларнинг ҳаммаси эса фахрий беш қиррага эга.

Иттифоқимизнинг қатор химия корхоналарига жўнатилаётган Чирчиқ маҳсулотлари сифатидан истеъмолчилар мамнун бўлишмоқда.

Э. РИЖИКОВА.

Область мукофоти лауреатлари

АВТОМАТЛАР СОЗЛОВЧИСИ

ШАВКАТ энди бу корхонадан бир умр миннатдор бўлиб қолади. Ёдида, йигитлик бурчини ўтаб, армиядан қайтгач, ҳадеганда унинг иши юришавермади. Қурилишда ғишт териб кўрди, почтада ишлади, бўлмади.

— Балки, бир ўқиб кўрарсан, — дейишди ўртоқлари ярим ҳазил, ярим чин билан. У ўртоқларининг кесатиқнамо бу гапига ўчакишиб ҳисоб-кредит техникумига ўқишга кирди. Роппа-роса бир ярим йил у ерга қатнади. Бироқ... у ҳам бўлмади.

— Қачонгача бунақа қилиб юрасиз. Энди ёш бола эмассиз. Сиз тенгилар ўз коллективида обрў-эътибор орттириб юрибди. Яқинда ўзингиз «Аҳмад ўртоғим орден билан мукофотланди» дедингиз...

Хотинининг бу гаплари Шавкатга оғир ботди. Кўп ўйлаб ўтирмай эртасигаёқ уйлари яқинидаги «Узбитхим» бирлашмасининг Тошкентдаги ювиш воситалари заводига кириб борди.

— Зап келибсиз-да, — дейишди унга кадрлар бўлимидагилар. Сизни қадоқлаш цехига ишга юборамиз.

Умр оқар дарё дейдилар. Мана, ўшанга ҳам 7 йил бўлибди. Шавкат бу давр мобайнида ҳалол, фидокорона ишлади, коллектив ўртасида ҳурмат-эътиборга сазовор бўлди.

— Ҳаётдаги ўз ўрнимни шу корхонадан топдим, — дейди Шавкат. — Дастлаб автоматлар операторига шогирд тушдим. Орадан кўп ўтмай қадоқлаш автоматларига созловчи этиб тайинландим. Энди эса олтинчи разрядли созловчиман.

Шавкат техникани шундай мукаммал эгаллаб олганки, автоматнинг қаерда, қайси мурвати қандай ишлаётганини созми ёки носоз эканини товушиданоқ билиб олади. Шундан бўлса керак, уни заводда кўпчилик «станоклар доктори» деб атайди. Бу норасмий унвонга осонликча эришгани йўқ. Цехдаги машина-механизмларнинг кетма-кет бузилавериши, операторларнинг бўлбўли-ю, бригадирнинг дакки ва насиҳатлари уни тез, сифатли, чаққон ишлашга ўргатди.

— Бригадамиз 5 нафар ишчидан иборат, — дейди бригадир Лариса. — Коллективимиз жуда аҳил, бизнинг меҳнат муваффақиятларимиз эса машина-механизмларнинг бенуқсон ишлашига боғлиқ. Уларнинг бир маромда ишлашини эса созловчи Шавкат Сахиюлин назорат қилади. Унинг ўз касбига меҳри, садоқати туфайли аппаратлар ҳеч қачон узоқ вақт бекор туриб қолмайди.

— Доим смена бошланмасдан 15—20 минут вақтли келаман, — дейди Шавкат ўзининг иш услуби тўғрисидаги саволимизга жавобан. — Керакли барча асбоб-анжомларни смена бошлангунча ишга ҳозирлаб қўяман. Бу эса иш жараёнида шошиб қолмасликка, иш вақтидан самарали фойдаланишга сабаб бўлади.

...Кечки пайт одатдагидек оила аъзолари тўпланишди. Газета варақлаб ўтирган турмуш ўртоғи беҳосдан «Вой, Шавкат ака, табриклайман!» деб юборганини ўзи ҳам сезмай қолди. Газетанинг шу сонида эълон қилинган Тошкент область мукофоти лауреатлари орасида «Узбитхим» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент сунъий ювиш воситалари заводининг қадоқлаш автоматлари цехи созловчиси Шавкат Сахиюлиннинг ҳам номи қайд қилинган эди. У меҳнатда эришган катта муваффақиятлари учун химия саноати ходимларининг «Эликсир» мукофотига сазовор бўлди.

Ш. НАБИХЎЖАЕВА.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ УЧИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси 4 июль куни эрталаб соат 10.00 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари 3 июль куни соат 10 дан 19 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг биносида. 4 июль куни эса эрталаб 8 дан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 4 июль куни эрталаб соат 9 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида ўтказилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ 61-ҚУРИЛИШ САЙЛОВ ОКРУГИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА ДЕПУТАТЛАР САЙЛОВИНИ БЕЛГИЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

«Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунининг 57-моддасига биноан Тошкент областининг 61-Қурилиш сайлов округида Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат сайлови 1986 йил 3 август, якшанба кунига белгилансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

1986 йил 2 июль.
Тошкент шаҳри.

Москвада матбуот конференцияси

1 июль куни СССР Ташқи ишлар министрлигининг матбуот марказида совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси бўлди. Конференция Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг НАТОга аъзо бўлган давлатларга, Европадаги барча мамлакатларга Европада қуролли кучларни ва оддий қуролларни қисқартириш программасини таклиф этган мурожаатномасига бағишланди.

Шу муносабат билан СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. Ф. Петровский берган баёнотда гап ҳарбий хавф-хатарни камайтиришга олиб борувчи йўллар харитасида яна бир йўналиш бўйича ҳаракат программаси тўғрисида бораётганлиги таъкидланди.

СССР ва унинг иттифоқчилари, деди у, шу асрнинг ўзидаёқ ядровий ва химиявий қурол тугатилишига эришишга интилиб, буни қуролли кучлар ва оддий қуролларни анча қисқартириш билан мустаҳкамлаш зарур, деб ҳисоблайдилар.

Яқинда бизда, Чернобилда ва ГФРнинг Хамме шаҳрида бўлиб ўтган авариялар тинчлик мақсадларидаги атом қурилмаларининг зич тармоғи мавжудлиги, уларнинг ҳатто оддий қурол билан шикастланиши беқиёс хавф-хатар манбаи бўлиши мумкинлигидан ғоят жиддий огоҳлантирди. Янги программа оммавий қирғин қуролини тугатишга оид куч-ғайратларга қўшимча бўлиши билан бирга, бошқа масалаларга боғлиқ бўлмаган бутунлай мустақил характердадир. Программанинг моҳияти Европада қуруқликдаги қўшинларни ва тегишли ядровий қуроллари билан биргаликда тактик зарбдор авиацияни салмоқли, реал сезиларли тарзда — иккала томон қўшинларининг тўртдан бир қисмини, яъни бир миллион одамни қисқартиришдан иборат. Дастлабки қадам тариқасида қарама-қарши турган гуруҳлар қўшинлари сонини бир-икки йил давомида бир марта ҳар бир томондан 100-150 минг одамни ўзаро қисқартириш таклиф этилади.

Қуролли кучларни ва оддий қуролларни қисқартириш тўғрисида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўртага қўйган программа Европада иккита энг катта ҳарбий гуруҳ бир-бирига қаршима-қарши турганлиги учунгина эмас, шу билан бирга қитъа Умумевропа ҳамкорлиги проблемаларини сиёсий жиҳатдан ҳал этиш соҳасида тўпланган тажриба жиҳатидан кескинликни юмшатишнинг янги воситаси ролини ўйнаши учун, планетанинг бошқа районларига яхши намуна кўрсатишда барча имкониятларга эга бўлганлиги учун ҳам Европага даҳлдордир.

Социалистик мамлакатларнинг янги таклифлари қаратилган кимсаларнинг бу таклифларга нисбатан расмий муносабати бизни ташвишлантирмай қола олмайди, деди министр ўринбосари. Улар мана уч хафтадан буён мазкур таклифларни ўрганиб чиқиш зарурлиги тўғрисида гапирсалар-да, бундай ўрганишдан бирон натижа чиқиши ҳеч сезилмаяпти.

Шу билан баб-баравар АҚШ ва НАТО блокининг ҳарбий тайёргарликлар машинаси ҳамон зўр бериб ишламоқда. Ғарбнинг ҳукмрон доираларида ҳарбий программаларни рўёбга чиқаришни кечиктириш тўғрисидаги масала ўртага қўйилмаётганлиги эътиборни ўзига жалб қилади. Қурол-яроғларни қисқартиришга доир музокараларда аҳдлашувга эришиш сари ҳаракат йўқлиги билан АҚШ ва унинг энг яқин иттифоқчиларининг зўр бериб ҳарбий тайёргарлик кўраётганликлари ўртасидаги оралиқ тобора кенгаймоқда. Айни вақтда агар мавжуд аҳдлашувлар СКЧ-2 шартномаси сингари қурол-яроғларни кўпайтириш программаларини рўёбга чиқариш йўлида ғов бўлиб қолса, уларга ҳам путур етказилмоқда.

Вақт кутиб турмайди. Қурол-яроғларни чеклаш ва тинчликсеварлик тўғрисидаги қуруқ гаплар эмас, балки амалий ҳаракатлар зарур.

Журналистларнинг саволларига жавоблар қайтарилди.

Матбуот конференциясида СССР Қуролли кучлари Бош штаби бошқармасининг бошлиғи генерал-полковник Н. Ф. Червов ҳозир бўлди.

(ТАСС).

КАДРЛАР ЎҚУВИ

2 июль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги республика партия-хўжалик активи мактабида навбатдаги машғулот ўтказилди. Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси В. А. Головин «КПСС XXVII съезди ҳозирги замон идеология кураши ва меҳнаткашларнинг сиёсий сезгирлигини ошириш тўғрисида» лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

ОБЪЕКТЛАР ЎЗ ВАҚТИДА ИШГА СОЛИНСИН!

ҚУЮВЧИЛАРНИНГ ШОДЛИГИ УЗОҚҚА БОРМАДИ

Ўзбекистон ССР, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли «Иргидромаш» заводининг янги қуюв цехлари комплексидаги электр печда дастлабки металл эритиб олинди. Бу печь бир вақтнинг ўзида 10 тонна чўян эритишга мўлжалланган. Ҳозир печь синаб кўрилмоқда, бундан кўзда тутилган асосий мақсад ускуналарни созлашни ниҳоясига етказишдир. Шундан кейин печь автоматик режимда бошқариладиган бўлади.

— Бунга бир неча кун керак бўлади, — дейди заводнинг бош инженери А. Л. Белобородов. — Биз ишга шай бўлиб турибмиз. Аммо махтал бўлиб қолсак керак...

«Иргидромаш» ходимлари бунга кўникиб кетишган. Қуюв цехлари комплекси қурилиши 1974 йилда бошланган эди. Шу давр мобайнида завод ўз кучлари билан чоғроқ печи бўлган кичик экспериментал қуюв цехини қуриб битказишга ҳам улгурди. Бу ер кичик туркумдаги металлар эритиш учун ўқув майдони бўлади, деб ўйлашган эди. Лекин ҳозир бу цехда масъулиятли буюртмаларни ҳам бажаришга тўғри келмоқда.

Бўлажак гигантнинг биринчи ишга тушириш комплексида ҳанузгача на вентиляция, на кокилларни қизитадиган система бор, буларсиз эса қуюв жараёни нормал бормайди. Биз бу ўринда Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ишчи группаси «Промжилводстрой» бинокорларига таъкидлаб кўрсатган «майда-чуйда» чала ишлар ҳақида гапириб ҳам ўтирмаймиз. Афсуски, бир министрликнинг икки бўлинмаси — қурилиш тресты билан завод ўртасидаги ҳамкорлик дастлабки металлдан қуйилган «биринчи эритма» медалида тасвирланганидек мустаҳкам бўлгани йўқ.

Агар қурилиш «суръати» бундан буён ҳам илгаригидек бўлаверса, лойиҳага кўра йилига 60 минг тонна чўян ва пўлат қурилма ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган, замонавий автоматик линиялар билан жиҳозланадиган ҳамда республика халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари учун ҳам, ирригация учун ҳам пишиқ-пухта ва арзон маҳсулот етказиб беришга даъват этилган гигант ҳақидаги орзулар яна узоқ вақт саҳродаги саробдек тутқич бермай қолавериши мумкин.

О. ЛУКЬЯНЧИКОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ПАРТКОМ НАЗОРАТГА ОЛГАЧ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОММУНИСТЛАР ТАКЛИФИ АМАЛДА

«Главташкентстрой»га қарашли 159-трест коллективи ўтган йили қурилиш-монтаж ишлари планини аранг 78 процент бажарган эди. Кўпгина объектлар белгиланган муддатларда ишга туширилмади. Бундан давлат ҳам, қурилиш ташкилоти ҳам катта зарар кўрди.

Йил охирида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар коллектив фаолиятини танқидий кўз билан таҳлил қилиб, йўл қўйилган камчиликларни рўй-рост очиб ташладилар. Ишни яхшилашга кўмаклашувчи конкрет таклиф ва мулоҳазаларни билдирдилар. Ўшандан бери орадан маълум вақт ўтди. Хўш, трест партия комитети коммунистлар билдирган танқидий фикр ва мулоҳазаларни амалга ошириш йўлида қандай тадбирларни кўрди? Мухбиримизнинг трест партия комитети секретари Иван Васильевич ПРОСОЛОВ билан қилган суҳбатида биринчи бўлиб шу савол ўртага ташланди.

— Ҳисобот-сайлов йиғилишида қилинган докладда ҳам, сўзга чиққан коммунистларнинг нутқларида ҳам умумий ишимизга фойдаси тегадиган қимматли фикр ва мулоҳазалар кўп бўлди, — деди Иван Васильевич. — Ўша йиғилишда 12 нафар коммунист музокарада қатнашди. Уларнинг бир қисми илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш ва янги технологияни жорий этиш орқали меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан ошириш зарурлигини уқтирди. Бу ўринли таклиф эди.

Трест партия комитети ишлаб чиқаришга партиявий таъсирни кучайтириш бўйича қўшимча тадбирлар белгилади. Бўлим раҳбарлари ва тажрибали мутахассислардан иборат махсус группа тузилди. Группа аъзолари бевосита қурилиш майдонларида бўлиб, вақтдан ва техникадан фойдаланишнинг аҳволи билан танишдилар. Кичик механизациядан фойдаланиш қониқарсиз аҳволда эканлигини, кўпгина жараёнлар қўл кучи билан бажарилаётганлигини маълум қилдилар.

Партком аъзолари таклифи билан навбатдаги очиқ партия йиғилишига бош инженер И. Аптекарнинг ҳисоботини қўйдик. Ҳисобот юзасидан сўзга чиққан коммунистлар меҳнат унумдорлигини оширишга ёрдам берувчи конкрет таклифларни ўртага ташладилар. Шу таклифлар асосида кўп ўтмай бригадалар йириклаштирилди. Илгарилари монтажчилар алоҳида, ғишт терувчилар алоҳида ишлашарди. Монтажчилар ўзлари учун қулай бўлган усулда панелларни ўрнатиб кетаверардилар. Кейин ички деворлар ғиштини териш анча қийинлашар эди.

Монтажчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар бир бригадага марказлашгандан сўнг улар ишни бир чеккадан бажарадиган бўлдилар. Шунда механизациядан фойдаланиш даражаси анча ошди. Бинолар белгиланган вақтдан анча олдинроқ топшириладиган бўлди.

Яқинда беш ойлик якунларини муҳокама қилиб чиқдик. Пландан ташқари 100 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилибди. Бошқача қилиб айтганда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 24 процент кўп иш амалга оширилибди. Кучларни марказлаштиришнинг самараси эди бу.

— Объектларни муддатидан олдин фойдаланишга топшириш мақсадида яна қандай қўшимча чоралар кўриляпти?

— Энг аввало бинокорлик материалларидан фойдаланиш устида изландик. Маълумки ғишт териш анча машаққатли иш. Бу жараённи тезлаштириш мақсадида керамзит бетон конструкцияларидан фойдаланишни лозим топдик. Шу янгиликнинг ўзи 1176 ўқувчи ўринли мактаб қурилишида ўрта ҳисобда 125 иш кунини тежаш имконини берди.

Бу йил бир қатор мактаблар қуриб беришни ваъда қилганмиз. Шунинг учун ҳам бу объектларга алоҳида эътибор берилияпти. Илгарилари янги мактаблар учун трансформатор киоскасининг пойдеворини ўша жойда қуйилар эди. Эндиликда пойдеворни трестга қарашли заводда қуйиб берадиган бўлдик. Бу усулда ҳам вақт тежалаяпти, ҳам бинокорлик материаллари иқтисод қилинаяпти. Ҳисоб-китоб қилиб қарасак, ҳар бир трансформатор киоскаси пойдеворини тайёрлаш жараёнида тўрт кубометр тахта, 300 килограмм темир ва 19 иш куни тежалаётган экан.

Бундан ташқари, мактаб қурилишида ишлатиладиган устунлар тайёрлаш технологиясига ҳам ўзгартиш киритдик. Илгарилари темир-бетон устунлар бўлак-бўлак қилиб олиб келинар эди. Энди эса яхлитлигича келтириляпти. Бўлакларни бир-бирига улаш учун сарф бўладиган ишчи кучи, энергия ва материаллар энди ёнга қоляпти. Яхлит устунлар пролетларга тез монтаж қилинаяпти.

— Меҳнат унумдорлигини ошириш кўп жиҳатдан шароитга боғлиқ...

— Дарҳақиқат, шароит яхши бўлса инсон омили роли ортаверади. Буни ўзимизда синаб кўрдик. Қурувчилар учун маданий-маиший шароитларни яхшилаш бўйича кўрик-конкурс ўтказилди. Бу мусобақада трестимиз «Главташкентстрой» ташкилотлари ўртасида иккинчи ўринни эгаллади. Дарвоқе, ҳисобот-сайлов йиғилишида ҳам қурувчиларнинг иш ва турмуш шароитини яхшилаш зарурлиги алоҳида уқтирилган эди. Ўшанда музокарада сўзга чиққан 22-қурилиш бошқармаси монтажчиси Л. Янушевич қурувчиларга етарли даражада маданий-маиший шароитлар яратиб берилмаётганлигини қаттиқ танқид қилди. Шу танқид асосида алоҳида тадбир ишлаб чиқилди. Тадбирларнинг бажарилиши партком назоратидадир.

— Ҳисобот-сайлов йиғилишида билдирилган фикр-мулоҳазаларнинг ҳаммаси амалга ошдими ёки...

— Яқинда бўлиб ўтган партком мажлисида коммунистларнинг фикр ва мулоҳазалари қандай бажарилаётганлигини кўриб чиқдик. Йиғилишларда айтилган таклифларнинг аксарияти амалга ошяпти. Лекин айрим таклифларни рўёбга чиқариш қийин бўляпти. Бу фақат бизга боғлиқ бўлмаган таклифлардир.

Коммунистлар қурилиш сифати айрим ҳолларда қониқарсиз бўлаётганлигини йиғилишларда кўп марта гапиришди. Бунга «Главташкентстрой»га қарашли 1-темир-бетон буюмлари заводи етказиб бераётган маҳсулотлар сабаб бўляпти. Брак маҳсулот бир чеккага суриб қўйилгач, қурилишда иш юришмайди. Объектни топшириш муддати чўзилаверади.

Шунга қарамай биз иш жараёнларини такомиллаштириш юзасидан ички имкониятларни тўлароқ ишга солиш чораларини кўрмоқдамиз. Партком мажлисларида қурилиш бошқармалари раҳбар коммунистларининг ҳисоботлари тез-тез тинглаб борилаяпти. Яқинда 9-қурилиш бошқармаси бошлиғи А. Саидов ҳисоб берди.

Ҳисобот олдидан партком тузган комиссия аъзолари А. Саидов раҳбарлик қилаётган участкалар иши билан танишди. Шу текширув давомида меҳнат ва план интизоми қўпол равишда бузилаётганлиги маълум бўлди. Жумладан, Исаев бошлиқ бригада аъзоларининг иш вақти кўпинча дам олиш билан ўтади. Чунки улар ўз вақтида иш билан таъминланмайдилар. Таъминот масалалари бошқарма раҳбарлари эътиборидан четда қоляпти.

Ҳисобот юзасидан сўзга чиққан партком аъзолари бошқарма ишидаги камчиликларни танқид қилдилар. Умумий ишни яхшилашга ёрдам берувчи таклифларни ўртага ташладилар. Бундай муҳокамалар иш самарадорлиги ва сифатини оширишга ёрдам бераяпти. Бу йил фойдаланишга топширилмаган қурилишлар ҳажми 7 миллион сўмликка камайди. Агарда лойиҳа-смета ҳужжатлари ўз вақтида тайёрлаб берилса, иш суръати яна ҳам ошган бўлар эди. Биз бу ҳақда шаҳар ижроия комитети капитал қурилиш бошқармаси раҳбарларига бир неча бор гапирдик. Лекин таклифларимиз амалга ошмаяпти.

Калинин районидаги Калинин номли колхоз территориясида янги мактаб қурилишини аллақачон бошлаб юборишимиз керак эди. Шаҳар капитал қурилиш бошқармаси мактаб учун зарур лойиҳа-смета ҳужжатларини ўз вақтида тайёрлаб бермагани учун қурилишга қўл урилмади. Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Бир сўз билан айтганда ҳамма жойда тартиб-интизом ўрнатилса иш суръати бир неча бор ортган бўлар эди. Бунинг учун ҳар бир участкада ишни қайта қуриш, партия XXVII съездида таъкидланганидек, ўй-фикр ва режалар энергиясини конкрет ҳаракат энергиясига айлантириш лозим бўлади.

Бу йил трестимиз коллективи олдида катта вазифалар турипти. Дастлабки ярим йиллик кўп жиҳатдан муваффақиятли якунланган бўлса-да, аммо, давлат олдидаги қарзни узиш учун ҳали кўп иш қилишимиз керак.

ПОЙТАХТ ПЎЛАТ ИЗЛАРИДА

ТАРАҚҚИЁТ ЙИЛЛАРИ

ЭЛЕКТР транспортининг бу тўнғич корхонаси иш бошлаганига салкам 30 йил бўлди. Заводда дастлаб Бельгияда ишлаб чиқарилган, тор изда ҳаракат қиладиган трамвай вагонлари ремонт қилинарди. Корхона кекса ишчиларининг эътироф этишларича, тор изли бу кичик вагонлар ремонти узоққа чўзилар, қимматга тушар, чунки уларнинг эҳтиёт қисмлари Иттифоқимизнинг Урал ва бошқа шаҳарларидан олиб келинарди.

Моддий-техника жиҳатдан яхши жиҳозланмаган корхонада ремонтталаб вагонларнинг узоқ туриб қолиши натижасида давлат планлари ўлда-жўлда қолиб кетар, пойтахт аҳолисини трамвай-троллейбус хизматига бўлган эҳтиёжи давр талабидан анча орқада қолар эди.

Йиллар ўтди. Корхона аста-секин ўз қаддини ростлаб олди. Тажрибали, қўли гул механиклар, ўз касбини пухта билган слесарлар етишиб чиқди. Илгари оддий ишчи бўлган Анатолий Белягуский ҳозирда корхона юраги ҳисобланган механика цехининг бошлиғи вазифасида бир неча йиллардан бери 120 нафар ишчига бошчилик қилиб келмоқда. Александр Ефимович Ткаченко 25 йилдан бери корхонада баракали меҳнат қилиб катта обрў қозонди. У шу масканда ўсиб-улғайди, оилали бўлди, КПСС сафига қабул қилинди. А. Ткаченко айни вақтда корхонанинг электр мотор цехига бошчилик қиляпти. Ана шу цехнинг электр слесарлар бригадасига эса меҳнатда тобланган серғайрат ишчи Собиржон Шокиров бошлиқ этиб тайинланган. Камтар бу ишчи номини шу кунларда кўпчилик иззат-ҳурмат билан тилга олади. Собиржон ўзининг турмуш ўртоғи билан шу цехда баракали меҳнат қилиб, улар корхона шуҳратига-шуҳрат қўшиб келмоқдалар.

Меҳнатнинг таги роҳат деб бежиз айтишмаган. Ҳозирда Собиржоннинг кўксини Меҳнат Қизил Байроқ ва III даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари безаб турибди. Бу ишбилармон ишчи ўз касбини ёшларга ўргатишда ибрат бўлмоқда.

Ҳалол меҳнат қилиб шон-шуҳрат қозонган кишилар кўпчиликни ташкил этади. Механика цехининг ташаббускор ишчилари Файзулла Алимов, Ўлмас Мираҳмедов, Ҳусан Шермуҳамедовлар ҳақида ҳам илиқ сўзлар айтиш мумкин. Меҳнат Қизил Байроқ, Ленин орденлари кавалери Файзулла Алимов ва унинг шогирди Ғайбулла Раҳимовлар йил бошиданоқ вагонларни сифатли ремонт қилиш ташаббуси билан майдонга чиқдилар. Цех партия ташкилоти бу ташаббусни маъқуллади. Цехнинг 15 нафар коммунисти ва комсомол ёшлари КПСС XXVII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш бўйича социалистик мусобақани қизитиб, 1986 йилнинг 1 квартали планини съезд очилган кунда бажаришга муваффақ бўлдилар.

Жамол ака Мирзаевни металларга ранг бериш цехида ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Унинг бу даргоҳда меҳнат қилаётганига 20 йилдан ошди. Доимо янгиликка интилувчан, куйдипишди йигит ўзининг меҳнати туфайли эл оғзига тушди.

Жамол ака цех партия ташкилотининг секретари сифатида давлат планларини бажаришга, коммунистларнинг авангардлигини оширишга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Унинг ўғиллари Ҳожиакбар, Ҳасан ва Ҳусанлар ота изидан бориб, ишчилик шарафини оқламоқдалар.

Тажрибали ишчи, коммунист Жамол ака Мирзаевнинг шогирдлари ҳозирги вақтда бир неча цехда ўзларининг баракали меҳнати билан коллектив олқишига сазовор бўлишяпти. Тайёрлов цехи слесарлари КПСС аъзолари Х. Шермуҳамедов, Т. Деҳқоновлар шулар жумласидандир.

Электр транспорти корхонаси ишчилари йил давомида меҳнат унумдорлигини 2—3 процентга оширишга, пландан ташқари 20 минг сўмлик иш бажаришга, кадрлар қўнимсизлигини 7 процентга қисқартиришга, 1 тонна ёқилғи иқтисод қилишга аҳд қилганлар. Бу катта юмушларни уддалашнинг ўзи бўлмайди, албатта. Корхона маъмурияти ва партия ташкилоти аввало меҳнатни илмий асосда ташкил этишга асосий эътиборни қаратяптилар. Ҳар бир ишчида топширилган иш учун масъулият ҳисси оширилди. Социалистик мусобақанинг ошкоралиги, унинг таъсирчанлигига катта аҳамият берилмоқда.

Коммунистлар, комсомоллар социалистик мусобақанинг олдинги сафларида боришяпти. Усмон Саримсоқов, Дмитрий Столяренко, Қундуз Аҳмаджонов, Маҳамад Мирзаевлар кунлик нормаларини 120—130 процентдан бажармоқдалар.

Электромотор цехининг 15 нафар коммунисти комсомол-ёшлар билан мусобақалашиб меҳнат қилган ҳолда трамвай, троллейбусларни ремонт қилиш муддатини қисқартиришга эришдилар. Цех слесарлари аҳиллик билан ишлаб ҳар ойда 8 та троллейбус, 10—12 та трамвай вагонларини сифатли ремонт қилиб деполарга жўнатишмоқда.

Ҳозирги вақтда янги ишга туширилган корхонада кўплаб трамвай ва троллейбусларнинг эҳтиёт қисмлари шу ернинг ўзида тайёрланмоқда. Электр транспортларнинг хилма-хил тишли шестернялари, тормоз колодкалари, трамвай дугалари, троллейбуснинг айрим деталлари шулар жумласидандир. Бу эса ремонт сифатини яхшилаб, унинг таннархини арзонлаштиряпти.

Тошкент Советининг 50 йиллиги номли вагон ремонти заводининг коллективи КПСС XXVII съезди белгилаб берган қарорларни амалга ошириш иштиёқида қилаётган меҳнати шаҳар аҳолисининг трамвай-троллейбус хизматига бўлган эҳтиёжини қондиришга ёрдам беряпти.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

Фан ва техника уфқлари

ТЕЖАМЛИ ВА АРЗОН ЁНИЛҒИ

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти олимлари дизель моторлари учун ёнилғининг янги турини ишлаб чиқдилар. Газоконденсат ёнилғиси деб аталувчи бу ёнилғи ҳозирги вақтда ишлатилаётган дизель ёнилғиларига нисбатан учдан бир баравар арзон, чиқинди газлари 40 процент кам бўлиб, анча тежамлидир. Бундан ташқари, бу ёнилғини ҳосил қилиш технологияси мураккаб қурилмаларни талаб этмайди. Шунинг учун ҳам уни газ конларида фойдаланилаётган автотранспорт техникаси ҳамда стационар дизелларда қўллашга қарор қилинди.

Янги ёнилғи газни қазиб олишда йўловчи маҳсулот — газ конденсатидан олинади. Уни қайта ишлаш натижасида аъло даражали ёнилғи ҳосил қилинади, лекин жойларда конденсатни йиғиш ва уни заводларга ташиб олиб бориш учун трубопроводлар, темир йўллар қуриш лозим бўлади. Бундай имконият эса ҳар доим ҳам бўлавермайди.

Олимлар бевосита жойларнинг ўзида конденсатни қайта ишлаш учун кичик қурилмалар яратишди. Бундай қурилмалар Ғарбий Сибирь ва Заполярьедаги газ конларида техникани ёнилғи билан таъминлаш учун муваффақиятли қўлланилмоқда. Бироқ бундай қурилмалар ҳали кам, улар анча қиммат туради. Шу сабабли ҳам кўпинча газ қазиб олинаётган жойларда конденсатни атроф-муҳитни ифлослантирмаслиги учун ёқиб юборишга мажбур бўлинмоқда.

Тошкентлик олимлар озгина моддий ҳаражатлар қилиш билан анчагина миқдорда иқтисодий самара берадиган бундай маҳсулотни қўллаш усулини қидирдилар. Маълум бўлишича, оддий дизель ёнилғиси билан маълум улушда аралаштирилган газ конденсати дизеллар учун аъло даражадаги ёнилғи бўлар экан. Бундай ёнилғи кўпчилик параметрлар бўйича оддий солярқадан анча юқори туради.

Бироқ турли конлардаги газ конденсатлари бир-биридан ўзининг состави билан ажралиб туради, шунингдек вақт ўтиши билан ўзининг физикавий-химиявий кўрсаткичларини ўзгартиради. Шунинг учун ҳам барқарор характеристикали мутаносиб ёнилғини олиш учун аралашмани ўзгартириб туриш керак. Янги ёнилғининг состав қисмлари ҳажмини аниқ белгилаш учун махсус методика ишлаб чиқилди. Уни қўллаш билан ҳар қандай конденсатлардан ёнилғи олиш мумкин.

Кончиларга хизмат кўрсатаётган минглаб автомобиллар ва стационар двигателлар қўшимча ишончли ёнилғи манбаига эга бўладилар. Бориш қийин бўлган конлар районларига ёнилғини ташиш учун маблағ сарфлашни тахминан ярим баравар қисқартириш мумкин бўлади. Дизеллар учун ёнилғини кўп тайёрлаш амалда озгина моддий ҳаражатлар ҳисобига таъминланади.

Янги ёнилғининг хусусиятлари қандай?

—Унинг эксплуатация хусусиятлари состави билан белгиланади, —дейди янгилик авторларидан бири техника фанлари кандидати, Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтининг доценти Эдуард Пьядичев. Ёнилғида енгил фракцияларнинг бўлиши унинг ёниш камераларида яхши буғланишини таъминлайди. Бунинг ҳисобига тўла ёниш оддий дизель ёнилғисига қараганда анча кўпаяди. Бу эса ташқарига зарарли газларнинг чиқишини камайтиради. Тутун даражаси ва канцероген иснинг ташқарига чиқиши икки баравар камаяди. Шуниси жуда муҳимки, янги ёнилғи билан заправка қилинган дизель автомобили ёнилғини оддий дизель ёнилғисидан фойдаланувчи автомобилларга нисбатан 8—10 процент кам сарфлайди. Шунингдек биз дизелларнинг ейилиш чидамлилигини тадқиқ қилдик. Янги ёнилғи дизель двигателларнинг моторесурсларини кўпайтириши маълум бўлди.

Газоконденсат ёнилғиси ишлатиш учун тавсия қилинишдан олдин Тошкент, Чирчиқ, Бухоро, Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларидаги автотранспорт корхоналарида синовдан ўтди. Масалан, Тошкентда янги ёнилғи билан турли маркадаги 500 дан ортиқ автомобиль ишлади. Экспертлар янги ёнилғини дизель машиналари бакларига қуйиш мумкин, деган фикрга келдилар.

Ф. ОВЕЧКИН,
(АПН).

▲ «УЗБИТПЛАСТИК» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба заводида илғорлар кўплаб топилади. Ана шундай пешқадам ишчилардан бири Александр Договоровдир. У кунлик нормасини доимо ошириб бажариш билан бирга, аъло сифатли маҳсулот тайёрлаб, шахсий мусобақада карвонбошилик қилмоқда.

А. Зуфаров фотоси.

ТУРГАН-БИТГАНИ ЗАРАР

Алкоголь — социалистик турмуш нормаларини, жамоатчилик тартибини бузувчи, турли йирик ва майда безориликларга сабаб бўлувчи манбадир. Кўп ҳолларда у оилага нифоқ солади, оғир жиноятларнинг содир бўлишига сабабчи бўлади. Шунингдек, спиртли ичимлик одамни оғир хасталик — алкоголизмга мубтало қилади. У инсон вужудини кемира бориб, кишини ичкиликсиз туролмайдиган қилиб қўяди. Кўпгина мутахассислар бу касалликни юрак ва рак хасталикларидан кейин учинчи ўринда турувчи XX аср касаллиги деб атаётганликлари ҳам бежиз эмас.

Алкоголизм — соғлиққа қақшатқич зарба берувчи ёвуз кучдир. Ичкиликка ружу қўйганларнинг 60 проценти ошқозон ости бези хасталиги билан, 20 проценти ошқозон яраси билан, 15 проценти сил билан касалланади.

Алкоголизм ва ўткир алкоголик интоксикация травматизмнинг етакчи формаларидан бири ҳисобланади. Жароҳатланувчиларнинг учдан бир қисми мастлик ҳолатда шикастланади. Мастлик — ишлаб чиқариш жароҳатидан кўра кўпроқ маиший жароҳатланишга сабаб бўлади. Йўл-транспорт жароҳатланиши ҳам анча юқори: йўл-транспорт ҳодисасига сабабчи бўлган ҳайдовчиларнинг 11,9 проценти транспорт воситасини маст ҳолда бошқарганлар. Агар 1983 йилда травматологик муассасаларга мурожаат қилган беморларнинг 40 проценти маст ҳолда жароҳатланган бўлса, 1984 йилда бу рақам 50 процентни ташкил қилди.

Ичкиликбозлик таносил касалликлари тарқалишига ҳам сабабчи бўлади. Мазкур хасталик билан оғрувчи беморлар рўйхатидан ўрин олган одамларнинг 74—80 проценти алкоголга берилган кишилардир.

Аёллар ўртасидаги алкоголизм ҳақида гап борар экан, шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, Тошкент шаҳрида 1983 йилда 4,2 процент ва 1984 йилда 4,9 процент бола туғма апомания билан туғилган, 7,2 процент гўдак чала туғилди.

ИЧКИЛИКБОЗЛИККА ҚАРШИ КЕСКИН КУРАШАЙЛИК

Алкоголни ҳаддан зиёд истеъмол қилиш шахсий соғлиқ билан бир қаторда жамоат учун хавфлидир. Зеро, ичкиликка муккасидан кетган кимса одамлар орасида яшайди ва ишлайди. Алкоголизм ва ичкиликбозликнинг социал иқтисодий оқибатлари турлича бўлиши мумкин. Бу оилавий қўйдичиқдилар, йўл ҳаракати ҳодисалари, жиноятлар, касалларга кўрсатиладиган тиббий ва социал ёрдам учун сарфланадиган харажатлар демакдир.

Оила бузилиш ҳолларининг 47 процентига эрнинг спиртли ичимликлар истеъмол қилиши сабаб бўлади. Ичкиликбозликдан кўрилаётган моддий зарар ҳам улкан. Бу ишлаб чиқариш самарадорлигининг озайиб кетиши, брак маҳсулотларнинг кўпайиши, прогуллар ва бошқа салбий ҳолатларда намоён бўлади.

Хўш, бу касаллик қай тарзда вужудга келади. Алкоголизмни юзага келтирувчи омиллар ҳақида гапирилар экан, уларнинг иккитасини — ички ва ташқи омилларни бўрттириб кўрсатиш ўринли бўлади. Ички омиллар одамнинг ўзига —унинг шахсиятига, характерига, асаб системаси хусусиятларига, ички безлар фаолиятининг модда алмашинувига боғлиқ.

Ҳозир алкоголни бутунлай йўқ қилишга уринаётган, доимо хушёр ҳаёт тарзини пропаганда қилаётган хушёрлик учун кураш Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти ва унинг жойлардаги органлари олдида катта вазифалар турибди. Эндиликда ичкиликка мойил одамларга нисбатан муросасизлик муҳитини яратиш лозим. Барча саноат корхоналарида хушёрлик учун кураш жамияти аъзолари, наркологик постлар тузиш ташаббускорлари бўлишлари, ичкиликбозликка қарши кураш комиссияларида актив иштирок этишлари керак. Афсуски, бу комиссиялар фаолиятида ҳали жиддий нуқсонлар кўп. Уларнинг иши юзаки олиб борилияпти, фақат бирор ходим хушёрхонага тушиб қолсагина мажлис чақирилияпти. Профилактик тадбирлар ҳам етарли бўлмаяпти. Тартиббузарлар номигагина жазоланяпти. Комиссиялар жамоат ташкилотларининг ичкиликбозликка қарши курашини мувофиқлаштирмаяптилар, маданий, алкоголсиз ҳордиқ чиқаришни йўлга қўйишда улар билан ҳамкорлик қилмаяптилар.

Жамият фаоллари, бригадалар, цехлар, бўлимлар, бутун корхона раҳбарлари спиртли ичимликларни кўпроқ истеъмол қилаётган шахсларни зудлик билан наркологга кўрсатишни ташкил қилмоқлари лозим. Бу даволаш ишини вақтида бошлаш имконини беради.

Алкоголизм инсон тафаккурига таъсир этиб, унинг ўз хатти-ҳаракатига танқидий кўз билан қараш хусусиятини йўқотади. Натижада, бемор ўзини «алкоголик» эмаслигини, истаса бутунлай ичмай қўйиши мумкинлигини таъкидлайди. Кўп ҳолларда алкоголга қарши даволанишдан бўйин товлайдилар. Шу ўринда хушёрлик жамияти аъзолари беморларнинг наркологик муассасаларга даволаниш учун мунтазам қатнашларини ташкил этиб беришса яхши бўлар эди.

Ичкиликбозликка қарши курашнинг яна бир муҳим омили бу ҳушёр дунёқарашни пропаганда қилиш, спиртли ичимликларни истеъмол қилиш билан боғлиқ турли анъаналарга қарши кураш, ҳушёр ҳаёт тарзини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашдир.

Ичкиликбозлик ёшлар ва ўсмирлар орасида тарқалмаслиги лозим. Ёшлар ётоқхоналарида маданий ҳордиқ чиқариш ишига, турли қизиқарли тадбирлар ташкил этилишига алоҳида эътибор бериш керак.

Хуллас, бу борада ишлар кўп. Ичкиликбозликни бутунлай йўқотиш осон эмас. Бунга биз — барча ҳушёр кишилар бирлашиб, бутун кучимиз, билимимиз, қалб қўримизни сарфлаганимиздагина эриша оламиз.

А. АБДАЛИЕВ,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги қошидаги руҳий хасталиклар клиник касалхонасининг бош врачи.

УЧАСТКА ИНСПЕКТОРЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЎСМИРЛАР ҚАЛБИГА ЙЎЛ ТОПИБ

ОТАСИ — Раиф Галикеевнинг ички ишлар органларида 25 йил хизмат қилганлиги Рустам характерининг, хулқ-атворининг шаклланишига таъсир этмай қолмади. Бугина эмас, келажакда ким бўлишини, ҳаётдаги ўрнини белгилаб берди. Тошкент давлат университетининг юридик факультетига ўқишга кирганида, уни битириб, Оҳангарон районида терговчи бўлиб иш бошлаганида ҳамма танишбилишлар отасининг изидан бораяпти, деб қўя қолди. Аммо Пискент район ички ишлар бўлимига балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш участка инспектори бўлиб ўтганида, аввалига ҳамкасблари ажабланишди. Рустам эса бунга жавобан:

— Ҳар ким кўнгилдаги ўзи ёқтирган иш билан шуғуллангани маъқул, — деди хотиржамлик билан.

Табиатан босиқ, одобли Рустам терговчилик пайтидаёқ тарбияси оғир болалар билан иш юзасидан жуда кўп алоқада бўлиб, узоқ-узоқ суҳбатлашиб, бир нарсага ишонч ҳосил қилди: ўсмирлар тарбиясининг эрта бузилишида уларнинг ўзлари эмас, балки, асосан оиладаги муҳит, ота-онасининг хулқи, ҳаётий позицияси сабабчи. Тўғри, баъзан тартибли оилалар фарзандларининг тарбияси ҳам бузилиши мумкин. Бироқ, бу ўсмирнинг қандай оиладаги тенгқури билан дўстлашгани, қандай кампанияга қўшилиб қолганлигига боғлиқ.

Рустам бундай ўсмирлар билан суҳбатлашган чоғида уларнинг қалбида қандай дарди, муддаоси борлигини осонгина аниқлаб олиш сирини ўрганди. Бундай маҳорат терговчи учун ҳам, ўсмир учун ҳам жуда зарур. Биринчидан, терговчи ўсмирнинг жиноят содир қилиши асл сабабини аниқлай олади ва жазони тўғри белгилайди. Ўсмирлар қалбининг ноҳақликка нисбатан ўта исёнкор бўлишини ҳисобга олсак, бу — масаланинг жуда муҳим томони. Иккинчидан, ўсмир ҳам ўз хатосини тўла тушуниб етади ва нотўғри йўлга кириб қолганлигини, бу йўлдан тезроқ қайтиш зарурлигини англайди. Масалан, Карим Магизов билан худди шундай бўлди.

Карим саккизинчи синфни тугатгач, ўқишга иштиёқи қолмади. Бирор ерга ишга жойлашишга бўйни ёр бермади. Эрталабдан кечгача бекор санғиб юришни одат қилди. Аста-секин ўзи сингари бекорчи ўсмирлар билан топишди. Кейинчалик уларга қўшилиб жиноий ишларга ҳам қўл урадиган бўлди. Ниҳоят ўзи тенги ўсмирлардан бирининг велосипедини ўғирлаб қўлга тушди ва участка инспектори Рустам Галикеевга рўпара бўлди.

Инспектор ўсмирнинг бу қинғир йўлга нима сабаб билан кириб қолганлигини аниқлашга интилди. Яхши муомала қилиб, илиқ суҳбатлашди, кўнглига қўл солиб, дилидагиларни билиб олди. Маълум бўлишича, Каримнинг отаси ичкиликка берилиб, оилага эътибор бермай ўғил тарбиясини бутунлай унутган экан. Рустам ўсмирнинг тарбияси билан шуғулланишдан аввал унинг отасини хавфли йўлдан қайтариш зарурлигини тушунди.

Шундан сўнг ота ишлаётган 1-механизациялашган кўчма колоннага участка инспекторидан хат борди. Унда ичкиликка ружу қўйган Магизовнинг хулқи, хатти-ҳаракатини қатъий назорат остига олиш, ишлаб чиқариш новаторларидан бирига бириктириб қўйиш илтимос қилинган эди.

Р. Галикеев Каримни ҳам унутмади. Балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш комиссияси ёрдамида уни колхозлараро коммунал хўжалик бирлашмасига ишга жойлаштирди. Бирлашма маъмурияти бригада бошлиғи Илҳом Қулматовни ўсмирга мураббий қилиб тайинлади.

Участка инспектори шундан кейин ҳам тинчигани йўқ. Каримнинг ишхонасига тез-тез бориб, суҳбатлашиб турди. Мураббийси И. Қулматов билан маслаҳатлашиб, ўсмирнинг ишдан бўш вақтларини фойдали машғулот билан ўтказишига кўмаклашди.

Ҳозир Карим тасодифан қўшилиб қолган бекорчи ўсмирларнинг кўпчилиги ундан ўрнак олишиб, ишга жойлашишди ва яхшигина касб эгаси бўлишди.

— Айрим ўсмирларнинг саёқ юриб, баъзан безорилик қилишларига асосий сабаб районда ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун зарур шароитлар яратиб берилмаганлигидир, — дейди Р. Галикеев. — Бизда ёшлар дискотекаси, ўсмирлар клублари йўқ. Бу муаммоларни ҳал этиш биргина участка инспекторининг қўлидан келмайди, албатта...

Тўғри эътироз. Район ижроия комитети, район комсомол комитети ҳамда район халқ маорифи бўлими бу ишларга биргаликда киришса, муаммолар тез ва осонроқ ҳал бўлар эди.

Ш. АҲМЕДОВ,
милиция майори.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ: ҲАММА КУЧ—ҒЎЗА ПАРВАРИШИГА

ДОЛЗАРБ КУНЛАР КЕЛДИ

БУ ЙИЛ бўкалик деҳқонлар 22 минг 300 гектар ерда пахта етиштириб давлатга 64 минг 200 тонна «оқ олтин» сотиш, ана шу ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб олишга аҳд қилганлар. Айни кунларда ана шу аҳднинг уддасидан чиқиш учун қандай ишлар олиб борилмоқда. Бу ҳақда район агросаноат бирлашмасининг раиси Ғофур БОТИРОВ мухбирларимиз билан суҳбатда қуйидагиларни гапириб берди.

— Аввало КПСС XXVII съезди қарорлари асосида ўтказилаётган қайта қуришнинг самараси ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига хизмат қилувчи кучларнинг жамланиши, агросаноат комплекси барча бўғинларига раҳбарлик ягона қўлга ўтганлиги колхоз ва совхоз ишлаб чиқариши билан чуқур шуғулланиш, у ёки бу муаммоларни тезкорлик билан ҳал этишда уларга амалий ёрдам кўрсатиш истиқболларини очиб берди. Бунинг илк натижалари баҳорги дала ишларини ташкил этишда ўзини кўрсатди. Ерлар экишга барвақт тайёрланди. Техникалар пухта созланди. Мутахассисларимиз хўжалик раҳбарлари билан бамаслаҳат ҳамкорликда ишладилар. Юқоридан туриб ички ишларга аралашишларга чек қўйилганлиги, хўжалик раҳбарлари, мутахассисларга бўлган ишонч уларнинг масъулиятини оширди. Хўжалик шароитини ҳисобга олган ҳолда иш юритиш қатъий — одат тусига кирди. Агросаноат бирлашмаси ишнинг боришини назорат қилиб энг яхши тажрибаларни ўрганиб умумлаштирмоқда. Камчиликлар аниқланган тақдирда бамаслаҳат уни тугатиш тадбирлари белгиланмоқда. Шунинг учун ҳам чигит экиш анча уюшқоқлик билан ўтказилди. Асосий майдонларда кўчатларни бутлаб олиш имконияти вужудга келди.

— Бироқ ҳаммага маълумки деҳқонларимиз бунга осонликча эришмаяптилар. Табиат бир қатор қийинчиликларни кўндаланг қилиб қўймоқда. Лекин булар баҳона бўлолмайди, албатта. Қийинчиликларни енгиш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун бу йилги шароитда ғўза парвариши қандай ташкил этилмоқда?

— 15 минг гектардан ортиқ майдондаги ғўзаларимиз барвақт шоналаб гулга кирмоқда. Қолган майдонлардаги ғўзаларга ишлов бериш кучайтирилган. Биз мутахассисларимиз билан биргаликда ҳисоб-китоб қилиб чиқдик. Ғўза ўтган йилдагига нисбатан 10 кун кечикмоқда. Ҳозирги кунда асосий диққат-эътибор ана шу кечикишни тезроқ тугатишга қаратилган. Шу мақсадда барча куч, техника воситалари ишга сафарбар этилди. Ҳозирги кеча-кундузда далаларда 420 та культиватор ишламоқда. Ҳар бир культиватор билан кунига ўртача 6 гектар ердаги ғўза культивация қилинмоқда. Ҳозиргача ғўзалар тўрт марта культивация қилиниб икки марта озиқлантирилди, икки марта чопиқдан чиқарилди. Бир марта сув қўйилди.

Дарвоқе, суғориш ҳақида алоҳида тўхташ керак. Гап шундаки, ўтган йили биринчи сув пахта қийғос гулга кирган вақтда берилган эди. Чунки ерда нам етарли бўлганди.

Бу йил ҳаммага маълум шароит бутунлай бошқача бўлди. Деярли 70 процент майдондаги уруғликни сув билан чиқариб олганмиз.

Ана шуларни ҳисобга олиб бу йил ғўзани табақалаб суғоришга эътибор кучайтирилди. Ёш ниҳол озуқани ҳазм қилиши учун имконият яратиш мақсадида токи 25 июнгача ерни намлаб, яъни эгат ташлаб суғордик. Чилла кирганидан кейин эса ҳар бир эгат бўйлаб сув қўйилмоқда. Умуман ҳозир ғўзани суғоришда 1106 киши қатнашмоқда. Айниқса, Ҳамза номли, Фрунзе номли, Тимирязев номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларида сув танқис бўлаётган бу йилги шароитда сувдан тежамли фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Маълумки, май ойининг иккинчи ўн кунлиги ва биринчи июнда бўлиб ўтган дўл, жала ғўза ниҳолларига жиддий шикаст етказди. РАПО Совети хўжалик раҳбарлари иштирокида йиғилиш ўтказди. Бу зиённинг ўрнини қоплашга қаратилган қатор тадбирлар кўрилди. Аввало дала-дала айланиб табиий офат келтирган зиённинг кўлами ўрганилди. Маълум бўлишича «Кремль» совхозининг 3, 5, ва 7-бўлимлари, шунингдек, Ильич номли колхознинг 9-, 10-, 11-, 12-бригадалари экинзорларига жиддий зарар етказилибди. «Кремль» совхозида 300 гектар, Ильич номли колхозда эса 45 гектар майдонга чигит қайта экилди.

Ҳозирги кунда ана шу майдонлардаги кечки ғўзаларни яхшилаб олиш тадбирлари кўрилмоқда. Ҳар гектар ерга 75 килограммдан аммиакли селитра берилди, 10 тоннадан маҳаллий ўғит солинмоқда. Пешма-пеш ишлов берилмоқда.

Мавжуд техника воситалари, ишчи кучи етарли эмас эди. Шунинг учун ҳам қўшни хўжаликларнинг механизаторлари ёрдамга келишди.

Табиий офат келтирган зиённинг ўрни эндигина қопланаётган бир пайтда яна ёмғир, жала, дўл бўлди. Бу сафар «Партия XX съезди» ва «Кўкорол» совхозлари деҳқонлари бироз мушкул аҳволга тушиб қолдилар. Яна қўшнилар уларга ҳамдард бўлдилар. «Ленинизм», «Партия XIX съезди», «Ленин йўли», «Октябрь 40 йиллиги», Карл Маркс номли, Ҳамза номли, Тимирязев номли, Фрунзе номли колхозларнинг механизаторлари қатқалоқни юмшатиб қатор ораларини культивация қилишда маҳоратлари, тажрибаларини ишга солиб ҳамкасбларининг оғирини енгил қилдилар.

— Булардан кўриниб турибдики, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши билан боғлиқ масалаларни ҳал этишда район агросаноат бирлашмасининг ташкилотчилик роли ортиб бормоқда. Мутахассисларнинг амалий ёрдами агротехника тадбирларини амалга оширишда, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига илғор усулларни жорий этишда тобора сезиларли бўлиб бормоқда. Шундай эмасми?

— Ҳақиқатан ҳам мутахассисларимиз эндиликда кўпроқ амалий иш билан шуғулланмоқдалар. Чунки бунинг учун уларга барча шарт-шароит, имконият яратиб берилди. Аввало ойлик иш ҳақлари кўпайтирилди. Транспорт билан таъмин этилдилар. У ёки бу масалаларни мустақил равишда ҳал қилиш ҳуқуқи бериб қўйилди. Бунинг фойдаси катта бўлмоқда.

Мана бир мисол. «Гулистон» совхозида чорвачилик оқсаб келарди. Бош зоотехник Анорбой Мустафоқулов хўжаликда бўлиб қолоқлик сабабларини атрофлича ўрганди. Ўзи совхоз мутахассислари билан биргаликда молларни боқишнинг энг мақбул рационини ишлаб чиқди ва бу рационга амал қилинишини кузатди. Иш юришиб кетди. Маҳсулот кўпая бошлади. Хўжалик раҳбарлари бизга миннатдорчилик билдиришди.

Хўжаликни бошқаришнинг иқтисодий омилларидан самарали фойдаланишни йўлга қўйишда Мажид Қўшбоев бошлиқ иқтисод бўлими ходимлари ҳам бирмунча ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Уларнинг таклифи билан агросаноат бирлашмаси Советида хўжаликларда бригада пудратини жорий қилишнинг аҳволи ва истиқболлари масаласи кўриб чиқилди. Бу усулнинг моҳияти атрофлича тушунтирилди. Ана шундан сўнг пудрат усулида ишлашга аҳд қилган коллективлар сони кўпайди. Агар районда 425 та бригада бор бўлса ҳозирги пайтда шундан 161 тасида иш ана шу усулда ташкил этилган. Бундай коллективлар ўтган йилдагига қараганда уч баравар кўпайди.

Ер тузувчи инженер Барат Тўрабеков, ирригатор Володя Василенко сингари мутахассисларимиз ҳам ўзларига билдирилган ишончни шараф билан оқламоқдалар. Колхоз ва совхозларга самарали ёрдам кўрсатмоқдалар.

— Маълумки, қайта қуриш давом этаяпти. Ҳали муаммоли, ҳал этилиши зарур бўлган масалалар кўп бўлса керак, албатта...

— Тўғри айтяпсиз. Кучларнинг жамланиши, бу умуман олганда ишларнинг жадаллашгани, лекин қайта қуришни такомиллаштиришни ниҳоясига етказиш учун мутасадди ташкилотларнинг ҳал қилувчи кўмаги зарур. Агросаноат комплексидаги барча бўғинларнинг иши изчил йўлга қўйилгандагина пировард натижа кўнгилдагидек бўлади, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, таннархни арзонлаштириш топшириқлари зиёдаси билан бажарилади. Бунинг учун эса бир қатор муаммоларни ҳал этиш керак. Бирлашмамизга кўп ташкилотларнинг уюшганлиги яхши албатта. Масалан, қишлоқ қурилиши, колхоз қурилиши билан шуғулланувчи трестлар, қурилиш ташкилотлари ҳам бизнинг измимизда. Лекин ана шу ташкилотлар учун зарур бўлган лойиҳа смета ҳужжатларини тайёрлаш ишларини эса бизга бўйсунмайдиган бошқа ташкилотлар бажаришади. Бу ишимизни тезроқ битириб олишга ҳалақит беряпти. Кўп вақтни уларга ялиниб-ёлбориш билан ўтказишга тўғри келади. Агарда лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаш ҳам агросаноат комплекси ихтиёрига бериб қўйилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Кўпгина колхоз ва совхозларда чорвачилик бинолари, ферма ва комплекслари қурилиши ночор аҳволда. Чунки қурилиш материаллари етишмайди. Биз бу муаммони ўз кучимиз билан ҳал қилиш имкониятига эга эмасмиз.

Хўжаликларни ёнилғи-мойлаш материаллари билан таъминлашда ҳам ягона тартиб ўрнатиш даркор. Гап шундаки, колхозлар ёнилғини район нефть базасидан олишади, совхозлар эса кучлик базасидан олишади. Бизнингча, район учун ажратиладиган ёнилғи-мойлаш материаллари фонди тақсимотини ихтиёримизга бериб қўйиш керак. Ана шунда тақсимотни бир жойдан — район нефть базасидан амалга оширамиз. Бунинг афзаллик томонлари кўп: биринчидан, оворагарчилик, транспорт сарф-харажати кескин камаяди. Иккинчидан, ҳар бир хўжаликнинг эҳтиёжига қараб нефть маҳсулотлари тақсим қилинади.

...Ҳозирги кунда Бўка районии пахтакорлари мўл ҳосил етиштириш учун барча имкониятларни сафарбар этмоқдалар. Маҳоратлари, тажрибаларини ишга солмоқдалар.

Суҳбатни Н. РИХСИЕВ ва А. МИРЗААҲМЕДОВлар олиб борди.

Давлат автомобиль инспекцияси–50 ёшда

▲ СУРАТДА: область Давлат автоинспекцияси ходимларидан бир группаси. А. Зуфаров фотолари.

АСОСИЙ ВАЗИФА— ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ

Бугун СССР Ички ишлар министрлиги Давлат автомобиль инспекцияси ўзининг 50 йиллик шонли юбилейини нишонлайди. Маълумки, йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш автомобиль вужудга келмасидан илгари ҳам мавжуд бўлган, лекин у ҳеч қачон бугунгидек муҳим аҳамият касб этмаган эди. Автомобиль транспорти халқ хўжалигининг яқин ёрдамчиси, миллионлаб одамларнинг дастёри бўлиб қолган ҳозирги кунда ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш давлат аҳамиятига эга бўлган жуда муҳим вазифалардан бирига айланди.

Ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш тўғрисида қайғуриш совет давлатининг дастлабки йиллариданоқ диққат марказида бўлди. 1920 йил 10 июнда доҳий В. И. Ленин Халқ Комиссарлари Советининг «Москва шаҳрида ва унинг атрофида автомобиль ҳаракати тўғрисида»ги декретига имзо чекди. Бу декретда автотранспорт ҳаракати қоидаларига риоя қилиш ва уни эксплуатация этиш бўйича махсус орган ташкил қилиш кўзда тутилган эди. 1934 йилда СССР Халқ Комиссарлари Совети Тош ва тупроқ йўллар ва автомобиль транспорти марказий бошқармаси ҳузурида Давлат автомобиль инспекцияси ташкил қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бироқ бу инспекциянинг вазифаси асосан автомобиллардан нотўғри фойдаланишга қарши курашдан иборат эди. Шунинг учун 1936 йилда автоаварияларга қарши кураш муҳимлиги эътиборга олиниб, автоинспекция юқоридаги бошқармадан СССР Халқ Комиссарлари Совети Ишчи-деҳқон милицияси бош бошқармаси ихтиёрига ўтказилди. Шундай қилиб, Давлат автомобиль инспекциясининг туғилган даври 1936 йил 3 июль бўлиб қолди...

Давлат автомобиль инспекциясининг вазифалари кўп ва хилма-хил, бироқ уларнинг ҳаммаси бир мақсадга — ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга қаратилган. Тошкент область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль инспекцияси бўлими коллективи олдида ҳам ана шу вазифа турибди. Бугунга келиб пойтахт область Давлат автоинспекцияси йўл-патруль хизмати ўз сафига юзлаб кишини бирлаштирган. Улар бирнеча бўлинмаларга бўлиниб, областимизнинг барча шаҳар ва районларида йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш бўйича иш олиб боришяпти. Ўнлаб патруль автомобили, ва мотоциклллар, 23 стационар пост ана шу ходимлар ихтиёрида.

Қўйилган вазифаларни бажаришда кадрлар катта роль ўйнайди. Йўл-патруль хизматида тажрибали малакали ходимлар анчагина. Взвод командири милиция катта лейтенанти Абдуқаҳҳор Содиқов, йўл-патруль хизмати инспектори милиция катта сержанти Абдумалик Муслимов, милиция сержанти Баҳодир Юсуповлар шулар жумласидандир.

Давлат автоинспекциясининг жуда кўп ходимлари автомобиль хўжаликларига бириктириб қўйилган. Ҳар бир ходим ўзига бириктирилган автокорхоналарда аварияларнинг олдини олиш, ҳайдовчилар ўртасида интизомни мустаҳкамлаш каби тадбирларга шахсан жавоб беради.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1983 йил 5 августдаги ёнилғи-мойлаш материалларини исроф қилмасликни таъминлаш, автотранспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш тўғрисидаги қарорини бажариш юзасидан автоинспекциямиз қатор тадбирларни амалга оширди. 1984—1985 йилларда область автокорхоналарида носоз спидометр билан ишлаётган 7 минг автомобиль аниқланди. Бунинг учун 2 минг мансабдор раҳбар кишилар ва 4 минг ҳайдовчи маъмурий йўл билан жазоланди. Шунингдек, майда автокорхоналарни йириклаштириш бўйича ҳам сезиларли ишлар қилинди. 1982 йилдан бери 100 га яқин майда автокорхоналар йириклаштирилди. Бу йўлдаги иш давом эттирилмоқда.

Область ГАИсининг регистрация-имтиҳон бўлинмаси ходимлари ҳайдовчиларнинг малакали бўлиши устида иш олиб боришмоқда. Улар фақат имтиҳон олиш билангина чекланиб қолмасдан, областдаги ҳайдовчилар тайёрлайдиган ўқув курслари ва мактаблари фаолиятини мунтазам назорат қилиб боришяпти.

Кейинги пайтларда вужудга келаётган бирмунча ижобий силжишларни қайд қилиш билан бирга, областда авариялар ҳамон муаммо бўлиб қолаётганини айтиш керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати, область партия комитети ва ижроия комитети Давлат автомобиль инспекцияси фаолиятига доимо ғамхўрлик ва эътибор билан муносабатда бўлиб келмоқда. Уларнинг ёрдамида ГАИ шахсий составида сезиларли ўзгаришлар қилинди. Хусусан, ўтган йилнинг ўзида меҳнат коллективларининг тавсияси билан 40 киши ишга қабул қилинди, улардан 30 нафари коммунистлардир. Шунингдек, коллективимизда ҳукумат мукофотлари билан тақдирланган тажрибали ходимларимиз ҳам меҳнат қилиб, ёшларга ўз тажрибасини ўргатишмоқда. Бугунги байрам арафасида Давлат автоинспекциясида узоқ йиллар самарали ишлаган ана шундай ветеранларимиз номини ҳурмат билан тилга оламиз. Степан Сергеевич Тельянц, Раҳмат Тўхтаевич Тўхтаев, Магомет Мирпўлатович Латипбоев, Сергей Васильевич Гниломедов, Қўшим Азимбоевич Азимбоев шулар жумласидандир. Шунингдек, 20 йилдан ортиқ бу соҳада намунали ишлаб келаётган Туйғун Абдуллаевич Тўхтаев, Ботир Зокирович Зокиров, Барот Дониёрович Садибеков, Акром Сиддиқович Сиддиқовлар пойтахт областида ҳаракат хавфсизлигини таъминлашдек муҳим ишга салмоқли ҳисса қўшган ва қўшиб келаётган ҳурматли ходимлардир.

КПСС XXVII съезди материаллари, партия ва ҳукуматимизнинг Ичкиликбозлик ҳамда алкоголизмни бартараф этиш, Меҳнатсиз даромадга қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги қарорлари Давлат автомобиль инспекцияси ходимлари олдига ҳам катта вазифалар қўйди. Коллективимизнинг бутун фаолияти мазкур қарорларни бажаришга муносиб ҳисса қўшишга, ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга қаратилгандир. Бугунги байрам кунида ана шу катта ва масъулиятли вазифаларни бажаришда барча ходимларга муваффақиятлар тилайман.

М. АҲМЕДОВ,
область Ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль инспекциясининг бошлиғи, милиция майори.

МАРОМИДА БОРЯПТИ

БРИГАДИР ҳозиргина механизатор ишловни тугатган картани айланиб чиқди. «Ишнинг сифати ёмон эмас, хаёлидан ўтказди у. Лекин культиваторнинг ишчи органларини тупроққа янаям чуқурроқ кирадиган қилиб ўрнатиш керак. Ана шунда ғўза кўпроқ ҳаво олади, авжи тезлашади». У шундай хаёллар билан сувчилар томон йўл олди.

Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг тажрибали пахтакори Ҳафиз Қосимов ана шундай, тиним билмай меҳнат қиладиганлардан. Шунинг учун ҳам у етакчилик қилаётган бригадада ҳосилдорлик ортиб бораяпти.. Заршунослар бу йил 80 гектар ерга чигит экишди. Мақсад ҳосилдорликни 30 центнерга етказиш.

— Ишни маромида бажариш керак. Ана шунда хирмонинг юксак, ҳосилинг сифатли бўлади, — дейди Ҳ. Қосимов.— Мана, ҳозир ғўза гулга кираяпти. Бундай даврда сувни кечиктириш ёки культивацияни муддатидан ўтказиб қилиш ярамайди. Акс ҳолда экиннинг ривожи пасайиб кетади. Умуман, шу куннинг асосий вазифаси культивацияни сифатли ўтказиб, сувни обитобида беришдир.

Бу соҳада бригадирнинг ишончли кўмакчилари бор. Механизатор Мирза Қодиров ўз тракторини тўла қувват билан ишлатиб кунига 7—8 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига ишлов бераяпти. Айваз Давлатов, Абдул Ражабов сингари тажрибали сувчилар эса ишга бош-қош бўлиб ғўзани сувга қондиришмоқда. Уларнинг бу йилги аҳдлари қатъий. Давлатга фақат сифатли ҳосил топшириш.

А. ОБИДОВ.

БЕШИНЧИ ИШЛОВ БОШЛАНДИ

КОММУНИСТИК районидаги «Политотдел» колхозининг Кавардон участкаси деҳқонлари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида 249 гектар ерда пахта етиштирмоқдалар. Деҳқонларнинг мақсади ҳосилдорликни гектар бошига 34 центнердан ошириш. Шунингдек, 227 гектар майдондаги каноп ва 262 гектар ердаги маккажўхоридан ҳам мўл ҳосил етиштиришга ҳаракат қилинмоқда.

Участканинг қайси бригадасида бўлманг барча куч, техника экинлар парваришига сафарбар этилганлигини кўрасиз. Чунки бугунги кунда экин қатор оралари қанчалик чуқур ва сифатли юмшатилса у шунчалик мўл ҳосил тўплайди. Участканинг Турдимурод Рўзматов, Холхўжа Йўлдошев, Болтавой Рисамбетов, Бакир Аъзамов сингари тажрибали механизаторлари бу борада барчага ўрнак бўлишмоқда. Улар кунига 6—7 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига ишлов беришмоқда. Шу кунгача участкада ғўзалар тўрт марта культивация қилинди.

Сувчилар ҳам тиним билишмаяпти. Сув танқислигининг олдини олиш, экинларни чанқатиб қўймаслик учун мусобақа авж олиб кетган. Собир Жуманов, Тенгал Сабденов, Абдураҳим Эгамбердиев каби тажрибали сувчилар бошчилик қилаётган группаларда иш айниқса сифатли амалга оширилмоқда.

Л. МАНСУРОВ.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ИСЛОМОБОД

Покистон социалистик партиясининг раиси Чоудхури Раҳматулла Аслам Покистон халқига мурожаат қилиб, мамлакатда демократияни қайта тиклаш, АҚШга қарамликка барҳам бериш ҳамда қўшни давлатлар билан дўстона муносабатлар ўрнатиш учун курашни авж олдиришга даъват этди. «Фронтиер пост» газетасининг бугун хабар қилишича, Ч. Аслам ўз баёнотида Покистон халқи партиявий негизда тез орада янги сайловлар ўтказилишини, деҳқонлар эса ер-сув талаб қилаётганлигини, ишчилар иш ҳақининг оширилиши ва касаба союзлар ҳуқуқларининг қайта тикланишини, аёллар тенг ҳуқуқлилик учун курашаётганини таъкидлаб ўтди. Чоудхури Раҳматулла Аслам 5 июль кунини «Қора кун» деб нишонлаш ҳақидаги Покистон халқ партиясининг ташаббусини қўллаб-қувватлади 1977 йилнинг 5 июль куни давлат тўнтариши бўлган ва ҳарбий ҳолат жорий этилган эди.

ВЕНА

Фаластин халқининг дахлсиз ҳуқуқларини амалга ошириш бўйича БМТ комитети ташаббуси билан бу ерда ўтказилаётган Европа регион симпозиуми ўз ишини давом эттирмоқда. Бу анжуман ишида Европа, Осиё, Африка, Шимолий Америка мамлакатлари, шу жумладан Совет Иттифоқининг миллий ва халқаро ташкилотлари вакиллари иштирок этмоқдалар. Регионлаги муаммоларни тинч йўл билан бартараф этишнинг имкони бўлган йўллари тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилиш симпозиум қатнашчиларининг диққат-марказида турибди. Анжуман иштирокчилари ҳамма манфаатдор давлатлар, шу жумладан СССР ва АҚШ иштирокида БМТ ҳомийлигида Яқин Шарқ бўйича халқаро конференция чақириш лозимлиги тўғрисидаги фикрни изҳор этдилар.

ЛОНДОН

Буюк Британия Бош министри Маргарет Тэтчер Претория режимига қарши иқтисодий жазо чоралари жорий этилиши кўрилиши мумкинлигини яна бир карра қатъиян рад этди. Бу жазо чоралари, деди у телевидение мухбири билан суҳбатда, Жанубий Африкада апартеид системасини йўқотиш ишига «ёрдам бериш у ёқда турсин, балки ҳатто зиён ҳам келтиради».

Жанубий Африка иркчиларига қарши жазо чоралари кўриш тўғрисидаги масала хусусидаги Тэтчер позициясини оппозициянинг парламентдаги вакиллари кескин танқид қилдилар. Лейбористлар партиясининг «Соядаги кабинети» ташқи ишлар министри Денис Хили, агар жазо чоралари кўрилмас экан, Жанубий Африка республикасида қонли ҳалокат рўй бериши мумкин, деди. Ташқи ишлар министри Жеффри Хаунинг ЖАРга қиладиган сафарига тўхталиб, у ана шу «тинчликсеварлик» миссияси «аввалбошданоқ муваффақиятсизликка маҳкум этилгандир», деб таъкидлади у. Хаунинг уйида қолавергани маъқул, деди парламент аъзоси.

Лейбористлар партиясининг бошқа таниқли арбоби Жорж Фоукс Тэтчерни «сиёсий кўрлик»да ва «Британия ҳамда бошқа халқларнинг талабларини бажариш истаги йўқлигида» айблаб гапирди.

(ТАСС, 1 июль).

ЭКОВАС конференцияси

ЛАГОС, 2 июль. (ТАСС). Нигериянинг Абужа шаҳрида Ғарбий Африка мамлакатлари иқтисодий ҳамжамиятининг (ЭКОВАС) давлат ва ҳукумат бошлиқлари даражасидаги конференция иш бошлади.

Бу конференцияда Африкадаги 16 мамлакат вакиллари қатнашмоқда.

Нигерия президенти Иброҳим Бобангида учрашувни очиб, Ғарбий Африкадаги табиий офат жабрдийдаларига ёрдам фонди тузишни таклиф қилди. У алоқа регионал системасини тузиш ва транспортни ривожлантириш соҳасида илгари қабул қилинган лойиҳаларни бажариш борасидаги куч-ғайратларни зўрайтиришга даъват этди. Президент конференция қатнашчилари Преторияга қарши таъсирли иқтисодий чоралар жорий этилишини ёқлаб гапиришларига ишонч билдирди. Ушбу масалада сукут сақлашимиз иркчиларга кўмак бериш сиёсати билан розилигимиз сифатида талқин этилиши мумкин, деб таъкидлади у.

▲ КЎПЧИЛИК саноат корхоналари коллективлари томонидан Польша Бирлашган ишчи партияси X съезди шарафига олинган меҳнат мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилиши Халқ Польшаси меҳнаткашлари партиянинг социалистик ғалабаларини янада мустаҳкамлаш, халқнинг фаровонлигини оширишга қаратилган йўлини қатъий қўллаб-қувватлаётганликларидан далолат беради. Суратда: Шундай корхоналардан бири — «Урсус» трактор заводи. Директор ўринбосари Иржи Янецкий — ПБИП X съезди делегати.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ТАНИШИНГ: «ЗАВҚ» АНСАМБЛИ

Район марказидаги Охунбобоев номли боғ одамлар билан гавжум. Ҳамманинг кўзи саҳнада. Хонандалардан бири завқ билан «Қоро кўзим»ни куйламоқда.

— Отангга раҳмат-э, маромига етказиб айтдинг,— деди ва ёнидагилардан санъаткорнинг исми-шарифини суриштирди.

— Ўзимизнинг Тельман номли колхоздан, Ҳасанали, дейишди.

Ашула тугагач, тўпланганлар хонандани гулдурос қарсаклар билан олқишлашди. Уни даврага қайтадан таклиф этишди. Энди «Муножот» янграб, раққоса қиз куй оҳангига мос ўйинга тушиб кетди...

Ҳа, Пискент районидаги Тельман номли колхознинг ҳаваскорлик ансамбли ўз мухлислари ҳузурида тез-тез концерт программасини намойиш этиб туради. Коллективга Ҳасан Абдуллаев раҳбарлик қилади. У маданий-оқартув техникумини битиргандан сўнг тўрт-беш йил Наманганда ишлади. Сўнгра Тошкент театр ва рассомлик санъати институтига кириб, ўқишни давом эттирди. Уни муваффақият билан тамомлагач, Пискентга қайтиб, жонажон колхозига келди. 1981 йилда Ҳ. Абдуллаев санъатга ихлосманд кишиларни тўплаб ансамбль тузди. Дастлаб 14 нафар ҳаваскордан иборат бўлган коллектив «Қизил карвон» ташкил этилган тантанали кунда ўзининг илк концертини намойиш қилди. Шушу халқ талантларининг санъати кишилар назарига тушди. Район миқёсида ўтадиган катта-кичик байрамларга «Завқ» ансамблини таклиф этишадиган бўлишди.

Бу муваффақиятларга осонликча эришилмади албатта. Дастлаб ҳаваскорларнинг чолғу асбоблари ҳам, кийим-бошлари ҳам етишмасди. Лекин ҳаваскорларнинг қунт ва самарали изланишларига ҳайриҳоҳ мутасадди ташкилотлар зарур ёрдамни аямадилар. Секин-аста ҳаваскорлар район хўжаликларининг дала шийпонлари ва фермаларида, қўшни Олмалиқ шаҳри ёғочни қайта ишлаш комбинати, Бўка, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ, Ғалаба районларида ҳам концерт бера бошлашди. Халқ талантлари репертуари ўзбекча, русча ва бошқа қардош халқлар тилидаги куй, қўшиқ ва рақслар билан бойиб борди.

ХАЛҚ ИЖОДИЁТИНИНГ II БУТУНИТТИФОҚ ФЕСТИВАЛИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

— Ансамбль қатнашчилари асосан ёшлардан иборат, — дейди Ҳ. Абдуллаев, — хонандалардан Азиз ва Равшан Чинпўлатов, доирачи Неъмат Бобоқулов, аккардеончи Абдусаттор Мавлонов, Баҳром Шамсуддинов, раққосалардан Наргиза Абдиева, Феруза Зоҳидоваларнинг санъати томошабинларга манзур. Ҳаваскорлар «Майсаранинг иши», «Лайли ва Мажнун» опералардан парчаларни ҳам ижро этишмоқда. Бундан ташқари ҳаётимизда учраб турадиган иллатларни кулги воситасида фош этиш мақсадида «Тиканак» сатира бўлими ҳам очганмиз. Унда ҳажвий интермедиялар кўрсатамиз. Колхоз правлениеси коллективнинг моддий таъминотига алоҳида эътибор бериб келмоқда. Яқинда янги музика чолғу асбоблари ва кийим-кечаклар сотиб олдик. Энди орган, электрогитара ва ударник харид қилмоқчимиз...

Шу кунларда «Завқ» ансамбли Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг 70 йиллигига бағишланган халқ ижодиётининг II Бутуниттифоқ фестивали доирасида ўтказилаётган тадбирларда фаол иштирок этмоқда.

И. СОЛИЕВ.

ИХТИРОЧИЛАР ҲИССАСИ

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар кунига бағишланган янги тематик кўчма кўргазма очилди. Экспозициядаги стенд ва экспонатлар республикамиз ихтирочи ва рационализаторларининг ўн биринчи беш йилликда қўлга киритган ютуқлари, КПСС XXVII съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш борасида олиб бораётган ишлари ҳақида ҳикоя қилади.

Кўргазмадаги областимиз ихтирочи ва рационализаторлари иши ҳақида ҳикоя қилувчи бўлим айниқса диққатга сазовордир. Область жамияти сафидаги новаторлар сони йилдан-йилга ортиб бормоқда. Ҳозирга келиб улар 130 минг кишига етди. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида улар томонидан 169,8 минг рационализаторлик таклифи киритилди. Шундан 124 минг тасини республикамиз ишлаб чиқариш корхоналарига жорий этиш натижасида 590 миллион сўмлик иқтисодий самара олинди. Натижада ишлаб чиқаришдаги ускуналар иш муддати узайтирилди. Тайёрланаётган маҳсулот сифати ортиб, таннархи бирмунча камайди.

Экспозициядан ўрин олган кўпгина экспонатлар томошабинлар диққат-эътиборини ўзига жалб этмоқда. Жумладан: «Сигнал» ишлаб чиқариш бирлашмасида яратилган пахта намлигини ўлчовчи қурилма, «Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган «Ғайрат» 4-ДП-130 мосламаси пахта тозалаш саноатида жуда қўл келмоқда. Мазкур қурилмани пахта тозалаш заводларидаги битта агрегатга ўрнатиш натижасида 28,8 минг сўмлик иқтисодий самара олиш мумкин. Тошкент компрессор заводида яратилган роторли компрессор ун, цемент, фармацевтика , маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхоналаридаги сочилувчи материалларни автоматик тарзда ишлашга, жойдан-жойга кўчиришга мўлжалланган. Ушбу компрессор АҚШ, Буюк Британия, ГФР, Швеция каби 30 дан ортиқ мамлакат олимларининг юқори баҳосига сазовор бўлди.

Кўргазмада шунингдек, республикамиз бошқа областлари ихтирочи ва рационализаторлари амалга ошираётган ишлар ҳам кенг ёритилган.

Қ. ЭРДОНОВ.

СТУДЕНТЛАР ОТАЛИҒИДА

Тошкент автомобиль йўллари ва транспорти институти комсомол-ёшлари пойтахтдаги қатор болалар муассасаларини ўз оталиқларига олишган. Улар Тошкент округ ҳарбий госпиталида ҳам тез-тез бўлиб, турли маданий тадбирлар ўтказишмоқда.

Яқинда госпиталнинг нейрохирургия бўлимида давра суҳбати бўлиб ўтди. Учрашувда «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомоллари ҳам иштирок этдилар. Суҳбат сўнгида институт ва корхона ёшлари даволанувчиларга қизиқарли китоблар, гулдасталар тақдим қилишди.

Айни кунларда эса студентлар ёзги семестрдан сўнг госпиталда қўйиб бериладиган янги концерт программаларини тайёрлашмоқда.

А. АЛИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЛОТОС — АВТОМАТ» ТЕЗ ВА СОЗ ЮВАДИ!

Бу синтетик кир ювиш воситаси такомиллашган бўлиб: исталган қаттиқ сувда барча турдаги газламали буюмларни ювади; оқартиради ва синкалайди;

Бу порошок машинада кир ювишда жуда ҳам қулай, чунки кўп кўпирмайди.

«Союзбитхим» корхонаси «Лотос-автомат»ни тайёрлаб чиқармоқда.

«ВНИИХИМПРОЕКТ».

ТРИКОТАЖ ҲАМИША ҚУЛАЙ

Бундай кийим ишлаш учун жуда қулай. Бундан ташқари болалар ўйнаганда, югурганда, сайр этганда уларни сиқиб қўймайди.

ТРИКОТАЖ ЧИРОЙЛИ, МАЙИН, БУКИЛУВЧАН, ЕНГИЛ ЮВИЛАДИ, ҒИЖИМЛАНМАЙДИ.

БУХОРО ТРИКОТАЖ ФАБРИКАСИ:

мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар учун тайёрлаб чиқараётган трикотаж буюмлари, костюмлар жакетлар, жемперлар эгаларига манзур бўлади. Улар чиройли ранги, гулининг жозибалилиги, фурнитура ва ҳошиялар чиройли безакланганлиги, мос рангдаги полотно билан хилланганлиги билан ажралиб туради.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ (телефон 41-54-21).

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ АСОСИДА

Ўзбекистонликлар ҳиммати

Чирчиқ шаҳридаги 2-автокорхонанинг ҳайдовчиси А. Бритнер ўн биринчи беш йиллик якунига кўра область социалистик мусобақаси ғолиби деб топилди. Унга Тошкент область юк ташиш автомобиль тресги ҳамда автотранспорт ва йўллар ишчилари касаба союз область комитетининг «Ўн биринчи беш йилликнинг энг яхши ҳайдовчиси» унвони берилиб, 100 сўм пул мукофоти топширилди. Ҳайдовчи мукофот пулини Чернобиль АЭСи аварияси оқибатида зарар кўрганларга ёрдам бериш учун 904-счётга ўтказди.

А. ҲАКИМОВ.

* * *

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети тарих факультетининг 60 га яқин студентлари Тошкентдаги 6-трестга қарашли 32-қурилиш бошқармаси бинокорлари билан ҳамкорликда янги бунёд этилаётган депо қурилишида иштирок этиб, 300 сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришди. Айниқса, студентлардан Б. Тожибоева, Ў. Эргашев, Б. Мақсудов, Т. Каримов, Одилов кабилар ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишди. Улар қурилишда ишлаб топилган маблағни чернобилликларга ёрдам фондига ўтказишди.

Р. ЖУРАЕВ.

ЁЗГИ ДАМ ОЛИШИНГИЗ ҚАНДАЙ ЎТМОҚДА?

ОММАВИЙ САЙЛ

Якшанба куни Бўка районидаги «Комсомол» дам олиш зонасида меҳнаткашларнинг оммавий сайли уюштирилди.

Районда илк бор ўтказилган бу тадбирда беш хўжалик — «Ленинобод», «Октябрь 40 йиллиги», «Ленин йўли», Тимирязев номли ва Карл Маркс номли колхоз меҳнаткашлари шунингдек, Бўка шаҳри саноат корхоналари ишчилари иштирок этишди.

Дастлаб Бекобод районидаги «Победа» колхози бригадири, КПСС XXVII съезди делегати Бусалима Турдибоева билан учрашув бўлди. Шундан сўнг дам олиш зонасининг ёзги павильонида «Ёш гвардия» театри артистлари ёзувчи Исфандиёрнинг «Отасининг қизи» спектаклини намойиш қилдилар. Шу куни стадионда қизиқарли спорт мусобақалари ўтказилди. Болалар учун савдо ташкил қилинди.

Оммавий сайл барчага манзур бўлди, бундай тадбирларни мунтазам ўтказиб туришга келишилди.

О. ҲАМРОЕВ.

● ШУ КУНЛАРДА Тошкентдаги концерт майдонларида истироҳат боғларида, ишлаб чиқариш муассасаларида РСФСР Давлат духовой оркестрининг гастроллари давом этмоқда. Унинг программасидан замондош совет композиторларининг асарлари, шунингдек, Ватанимиз ҳамда чет эл классикасидан намуналар ўрин олган. Суратда: Липецк областни филармониясининг солисти Анатолий Безденежний РСФСР духовой оркестри жўрлигида қўшиқ айтмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ).

КЎРГАЗМА ТААССУРОТЛАРИ

Ғалаба районидаги 45-ҳунар-техника билим юртида экскурсияни севувчилар жуда кўп. Улар тез-тез қардош республикаларга, областимиз шаҳарларининг диққатга сазовор жойларига саёҳатлар уюштириб турадилар.

Билим юртининг 5- ва 15-группа ўқувчилари яқинда Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бўлдилар. Улар ҳозирги замон техникаси, уларнинг халқ хўжалигида тутган ўрни, самараси ҳақида ҳикоя қилувчи фотоэкспонатлар билан танишдилар.

Бундай саёҳатлар ўқувчилар билимининг пухта бўлишига ёрдам бермоқда.

А. АБДУСАТТОРОВ.

Спорт

ФУТБОЛ

Биринчи лига командалари йигирманчи тур ўйинларини ўтказишди. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси «Факел» футболчиларини қабул қилиб, дуранг билан кифояланди — 1:1. Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Атлантас — «Кубань» — 1:1, «Даугава» — АСК (Ростов) — 4:2, «Помир» — «Локомотив» — 3:0, АСК «Карпати» — «Динамо» (Батуми) — 2:2, «Нистру» — «Котайк» — 0:0, «Гурия» — «Шинник» — 3:0, «Спартак» — «Искра» — 4:0, «Ротор» — «Кузбасс» — 3:1, МАСК — АСК (Хабаровск) — 3:0, «Ростсельмаш» — «Металлург» — 1:2, «Динамо» (Ставрополь) — «Колос» —1:2.

ВЕЛОШОССЕ

СССР халқлари IX спартакиадаси программаси асосидаги кўп кунлик велопойга куни кеча ниҳоясига етди. Бунда тошкентлик Жамолиддин Абдужабборов муваффақиятли қатнашди. У Ялта яқинидаги 104 километрлик 12-босқич пойгаларида ҳам карвонбошилик қилиб марра чизиғини биринчи бўлиб кесиб ўтди.

ДЗЮ-ДО

Ўсмир қизлар ўртасида республика мусобақалари ўтказилди. Бу баҳсларда «Меҳнат резервлари», «Меҳнат» ва «Локомотив» командалари дзю-дочилари совринли уч ўринни эгаллашди.

ДЕЛТОПЛАН

СССР халқлари IX спартакиадаси программасидаги делтоплан мусобақаларида республикамиз вакиллари муваффақиятли қатнашишди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро физикаси институти «Умид» клуби базасида ташкил этилган республика терма командаси барча классларда яхши иштирок этди.

Биринчи машқ — белгиланган пунктга учиб бориб яна қайтиб келишда вакилимиз С. Ҳакимов иккинчи ўринни эгаллади.

Иккинчи машқ — узоқ масофага учишда ҳар бир терма командадан 4 тадан спортчи иштирок этишига рухсат берилар эди. Бундан ташқари команда кейинги босқичга чиқиши учун 3 та делтопланчи хатоликка мутлақо йўл қўймаслиги керак эди. Узрли сабабга кўра бир спортчимиз бу машқларда қатнаша олмаслиги маълум бўлиб қолди. Шундай бўлсада уч делтопланчи командани кейинги босқич мусобақаларига олиб чиқа олди.

Мазкур мусобақа якунларига кўра икки вакилимиз С. Казанцев ва С. Жамолиддиновлар СССР спорт мастери талабларини бажардилар.

ЎТ ЎЧИРИШ АМАЛИЙ СПОРТИ ЮЗАСИДАН СССР ЧЕМПИОНАТИ

ЎТНИ ЖИЛОВЛАШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИБ

Ўтган якшанба Тошкентда тугаган ўт ўчириш амалий спорти юзасидан СССР чемпионатида Россия Федерациясининг терма командаси ғолиб келди. У биринчи машқларданоқ пешқадамлик қилиб якунловчи мусобақа —тўртта юз метрликка ўтказилган ўт ўчириш эстафетасида муваффақиятни мустаҳкамлади. Команда йўл-йўлакай ўт ўчириш воситаларини ёйиб, мураккаб ғовлардан ўтиб ва алангани ўчириб бу дистанцияга атиги 62, 88 секунд сарфлади.

Яна Алексей Коноплев ғалабага салмоқли ҳисса қўшди. Буниси Горький шаҳарлик ўт ўчирувчининг шу чемпионатдаги бешинчи муваффақияти бўлди.

— Алексей шахсий ҳамда коллектив машқларда бор куч-қувватларини сарфлаб, жасорат билан курашаётганлиги эътиборга сазовордир, — дейди унинг мураббийси Анатолий Михайлович Ивахненко. Бизнинг ишда қийин дамларда шахсий жасорат кўрсатиш ва шу билан бирга ўртоқларга мадад бериб туриш ғоятда муҳимдир.

Алексей Коноплев спортнинг қай тури билан шуғулланмасин, муваффақият қозонди. Енгил атлетика, штанга, чанғи, футбол, волейбол, конькида разрядлари бор... ҳаётининг асосий иши шуни тақозо этарди.

Ўтни жиловлаш... Бу бақувват ва довюрак йигит армияда хизмат қилаётган йилларидаёқ ўт билан олишиб ўзини синаб кўрганди. Натижада ўт ўчирувчи бўлди.

Командалар бўйича умумий ҳисобда Украина терма командаси иккинчи ўринни, Белоруссия терма командаси учинчи ўринни эгаллади. Москва, Ленинград спортчилари шундан кейинги ўринларни олдилар. Ўзбекистоннинг терма командаси ўн икки коллективдан ўзиб муносиб ўрин олди. «Мусобақа эгалари» жанговар ҳаракат қилиш машқларида, тўртта юз метрликка югуриш эстафетасида бронза медалларига сазовор бўлдилар. Мусобақада республика рекорди қўйилди. Тошкентлик Александр Подшибков ва Дмитрий Гуменчук машқ минорасининг учинчи қаватига 13, 56 секундда кўтарилиб, ана шу рекордни қўйдилар.

Май ойида Чернобиль атом электр станцияси зонасида ишлаган подполковник В. Г. Власенко мусобақа якунларини шарҳлаб бундай деди:

— Мана шундай матонатли чиниққан йигитлар АЭСдаги авария оқибатларини тугатишда мардлик кўрсатдилар. Ўт ўчириш амалий спорти федерациясининг аъзоси сифатида мана шу кучлилар ва жасурларни тарбиялаб етиштиришда бу спорт ёрдам берди, деб айтгим келади. Бу ерда судьялар коллегиясида чемпионат қатнашчиларига хронометр маълумотларининг ўзигагина эмас, шу билан бирга Чернобилда, Припятда қишлоқ атрофларида ишлаганларнинг иш натижаларидан олинган маълумотларга қараб ҳам баҳо бердим.

Чемпионат якунлари бўйича СССРнинг терма командаси танлаб олинди. Бу команда шу куз социалистик мамлакатлар спортчиларининг Познань шаҳрида ўтказиладиган халқаро мусобақаларида қатнашади. Номзодлар орасида Ўзбекистондан икки йигит — И. Муҳанов ва Р. Раҳимовлар бор.

(ЎзТАГ мухбири).

Суратларда: 4х100 метр эстафета мусобақасида ғолиб чиққан РСФСР, Белоруссия ҳамда Ўзбекистон командалари; мусобақалар пайти.

В. Миленький фотоси. **ЎзТАГ** фотохроникаси.

БЕЖИРИМ ВА ЧИДАМЛИ

ЖИНСИ ВА ВЕЛЬВЕТ газламасидан тикилган ШИМлар шу куннинг такомиллашган либосларидан бири бўлиб қолди.

Бу либослар ишлаш пайтида, дам олиш ва олис сафарда қулай ва қовушимлидир.

ХОРАЗМ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Жинси газламасидан қопқоқли, молния занжирли; вельвет газламасидан чарм билан безаклаб тикилган; геометрик шаклда деталлар ва чоклар билан безаклаб (жинси типида) тикилган СПОРТ УСЛУБИДАГИ ШИМЛАРНИ

ЁШЛАР УЧУН ҲАВОЛА ҚИЛАДИ

Сиз Хоразм тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган шимларни «Ўзбекистон» фирма савдо бирлашмасининг 1-магазинида сотиб олишингиз мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
«Ташкентская правда»
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

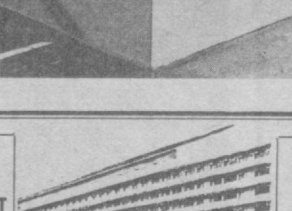

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; аҳборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 08844. Б. 1874. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12